

Taxa postala
plátite in num.
No. 224718/929.

Szerkesztőség
és kiadóhivatal
ROMANIA
1 LEOPOLDA

10. Telefon: 8-61.
Havonta 110, negy.
évre 600, egészévre
földre: Havonta 2,
félévre 12, egészévre
dötesek díjazás sze
KELET" a transilvar
zsídóság egyetlen polit.
ja. Cikkekink utánnyom
forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.

Ara 5 lej

Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő: Jámor
Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Strada Cobalcescu 52.

Péntek, 1937. április 30.

5697. EV.
IJAR 19.

XX. ÉVF.
98. SZAM

Harminc német repülőgép lőtte rommá Guernica baszk várost

Orlási a felháborodás Angliában Guernica baszk város elpusztítása miatt

Az angol kormány erélyesen visszautasította Franco tiltakozását

LONDON, április 29. Az az embertelenség, amellyel a felkelők, helyesebben a szolgálatukban álló német repülők a legutóbbi baszkföldi offenzíva alkalmával Guernica városát elpusztították, az angol közvéleményben és sajtóban olyan mérhetetlen felháborodást váltott ki, amilyenre a spanyol polgárháború kitörése óta még nem volt példa. Az angol közvélemény felháborodása odáig megy, hogy a sajtó tekintélyes része, élén a Morning Posttal, egyenesen nemzetközi vizsgálatot követel Guernica bombázása ügyében, míg a Daily Herald Eden külügyminisztertől kér felvilágosítást. A német lapok rágalomnak minősítik az angol lapok azon híradását, hogy Guernica városát német repülők pusztították el és az angol közvélemény felháborodását rendszeres német-ellenes akciónak tulajdonítják. A német náci demontójával szemben a baszk kormány elnöke hosszú nyilatkozatban — ahogyan mondja: isten és a történelem szeme előtt állítja — hogy Guernica pusztulását harminc német bombázó repülőgép leírhatatlan vadással és vandalizmussal való bombázása idézte elő, amelyek nem kímélték a város védtelen lakosságát és gépfegyvereikkel üldözték a rémülten menekülő asszonyokat és gyermekeket is.

A baszk kormány elnökének drámai nyilatkozata Guernica pusztulásáról

Bilbaóban a baszk kormány elnöke ma drámai hangú nyilatkozatot adott a nemzetközi sajtó képviselőinek a felkelők által a biscayai fronton történt borzalmak és minden emberi érzést megcsufoló pusztításairól. Tiltakozott az ellen, hogy a felkelők a köztársasági csapatokat teszik felelőssé a biscayai fronton történt pusztításokért. Az elnök a civilizált világ lelkiismeretéhez fordul e páratlan vandализmus ügyében és felteszi a kérdést: vajon megengedheti-e egy olyan nép kiirtását, amely mindenkor a szabadságot és a demokráciát védi és amelynek szimbóluma annak a városnak egyik fatörzse jelképezett a századok során, amelyet a német és a felkelő repülőgépek bombái elpusztítottak. Merem hinni — mondotta a baszk kormány feje —, hogy a civilizált népek segítségére fognak jönni annak a háromszázezer asszonyknak és gyermekeknek, akik ma Bilbaóban keresnek menedéket. A baszk nép férfiai számára nem ér semmiféle segítséget, mert ezeknek megtagadhatatlan az eltökéltségük abban, hogy megvédjék népük szabadságát és ezért meglozzák a legnagyobb áldozatokat is. A felkelők szörnyű pusztításai a baszk fölön nemcsak az angol közvéleményben ver nagy visszhangot, hanem egyes angol politikusokat is arra készítet, hogy személyi akciót kezdeményezzenek a baszk nép felségélyezésére érdekében.

Igy Lloyd George, aki maga is baszk nemzetiségűnek vallja magát, a napokban 250 fontot adományozott a bilbaói éhezők felségélyezésére és felhívást tett közzé a baszkok érdekében.

A felhívásban felkéri az angol politikusokat és tehetősebbeket, hogy igyekezzenek minél többet adományozni baszk célokra.

Az angol kormány elutasította Franco tábornok tiltakozását. Megírtuk, hogy a Franco-kormány tiltakozó jegyzéket intézett az angol kormányhoz az angol hajók magatartása ügyében, amelyet a bilbaói blokádál szemben tanusítottak. Ezzel kapcsolatban a Morningpost mai számában azt az értesítést közli, hogy az angol kormány erélyesen visszautasította Franco tábornok tiltakozását.

Az angolok magatartását ebben a kérdésben egyébként föltöbb jellemzi az a legújabb bilbaói híradás is, mely szerint a Marvia, Sheffield, Portelet és Thorpehall angol kereskedelmi hajók, amelyek tegnap este indulnak el Saint Jean de Luzból, ma reggel minden nehézség nélkül megérkeztek Bilbaóba. Ugyancsak tegnap este futott be Bilbao kikötőjébe a Backworth nevű angol gőzös is, amely nagymennyiségű szén, fát és élelmiszert rakodott ki.

Dublini jelentés szerint O'Duffy ir tábornok utasította az spanyol felkelők oldalán harcoló ir dandár tagjait, hogy azonnal tér-

jenek vissza hazájukba, mert a szabad állam parlamentje minap törvényt szavazott meg, amely megtiltja az önkéntes toborzást.

A baszkok javára fordul a hadihelyzet a biscayai fronton

A pár nappal ezelőtt megindult felkelő-offenzíva, melynek végső célja Bilbao és az egész baszk tartomány elfoglalása volt s amely — mint fentebb jelentettük — a legborzalmasabb haditényeket vonta maga után, mint Bilbaóból és Madridból egyidejűleg jelentik: megtorpannak mondható. A ma délutáni jelentésekből arra lehet következtetni, hogy a felkelők aligha fogják elérni azt a céljukat, hogy a bilbaói környéki vasbányákat a maguk, illetőleg a német ágyugyárok számára megszeressék és ezáltal az angol kézben levő bányáerdekeltségnek közvetlenül, az angol hadiiparnak pedig közvetve mérhetetlen károkat szerezzenek. Elbar és Guernica

elpusztítása után a baszk csapatok kénytelenek voltak visszavonulni a felkelők meglepetésszerű és minden hadijogot szemelőt tévesztő nyomása elől, de az első vereség után óriási és hősi erőfeszítésekkel a baszk csapatoknak sikerült új állásokba eláncolni magukat és haláltmegvető bátorsággal feltartóztatni a felkelők további előnyomulását.

Mint a Renter jelenti, a kormányerőknek Durango körzetében gyilkos gyalogsági és gépfegyvertűz segítségével sikerült feltartóztatni Durango körzetében az ellenséget. A gyalogsági és gépfegyvertűz védelme alatt a kormánycsapatok mindegyikét elfoglalták a második védővonalat.

Az előzetes terveknek megfelelően az összes köztársasági csapatokat, az élelmiszer- és löszkészleteket sértetlenül sikerült áttelepíteni a második védővonalba. Egyidejű madridi kormányjelentés szerint, melyet a Havas továbbít,

tegnap a felkelők ismét erőteljes támadást indítottak Durango ellen, de irtózatosszerű veszteségekkel visszaverték őket.

A köztársaságiak husz foglyot ejtettek a felkelők soraiból. Ugyancsak Madridból jelentik, hogy a várost tegnap ismét bombázták a felkelők, bár nem olyan erősen, mint az előző napokon. Az áldozatok száma így is nagy. El Prado körzetében a kormányerők két kilométert nyomultak előre Las Rozas irányában. A La Coruna felé vezető ut körül a felkelők minden támadását visszaverték. A többi madridi körzetekben csend van.

A Kanári-szigetek ellenőrzése. A benemavatók bizottság tegnap a Kanári-szigetek ellenőrzésével kapcsolatban folytatott tárgyalásokat, melyek azonban egyelőre befejezetlenek maradtak, mert előzőleg be kell kérni a pénzügyi bizottság véleményét a költségtöbblet fedezésére vonatkozólag.

Csak Dinu Bratianu hazatérése után fog megoldást nyerni a nemzeti munkavédelem kérdése

Mégis lemond Pop Valer?

Bucuresti, április 29. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap számunkban jelentettük, hogy a liberális pártban Pop Valer különözó munkavédelmi törvény tervezete hatalmas ellenzékre találtak. A Lupta mai számában megerősíti ezt a verziót és rámutat arra, hogy Dinu Bratianu, a liberális párt vezére és Tatarescu miniszterelnök között megállapodás jött létre, hogy a pártvezér atheni tartózkodásának ideje alatt nem fogják véglegesíteni sem a nemzeti munkavédelmet, sem a kartelleket és trösztöket szabályozó törvényjavaslatokat, melyeknek eredeti szövegével nem ért egyet. A megállapodást azonban nem tartották tiszteltetben. Maga Pop Valer jelentette ki, hogy a kartellekre és trösztökre vonatkozó törvényrendeleteket az uralkodó már aláírta, azt azonban csak egy opportunus pillanatban fogják kihirdetni. Ez a pillanat nyilván egybeesik majd Dinu Bratianu hazatéréssel. A liberális pártvezérnek nyilván azt fogják mondani, hogy az irányító bizottság nemcsak hogy nem közzétette a törvényrendeletet a hivatalos lapban, de annak tartalmát is szigorú titok-

ban tartották. Eképpen remélik, hogy Dinu Bratianu nem haragszik meg azért, mert befejezett tények elé állították.

Ezzel szemben az igazság az, hogy Pop Valer tervezete súlyos konfliktust váltott ki közte és Dinu Bratianu között. Pop Valer személyes politikai célokat kíván szolgálni ezzel a gazdasági törvényhozással, amely élesen ellent mond a liberális párt gazdasági programjának és tradíciójának. Ezért feszülten várják Dinu Bratianu hazatérését, aki nem fogja tűrni, hogy egy miniszter véletlenül fontos tárcát élén áll, személyes politikai számításból maga után húzza az egész pártot. A Lupta nem tartja kizártnak, hogy Dinu Bratianu hazatérése után Pop Valer dr. lemond méltóságáról. Kormányerők egyébként az Adeverul szerint megállapítják, hogy Mo-teanu szenátor, a munkavédelmi bizottság elnökének tegnapi nyilatkozata nem egyezik a kormány és a liberális pártvezetés felfogásával. A kérdés megoldása csak Dinu Bratianu hazatérése után válik aktuálissá.

VILAG TÜKRE

A „Foreign Office” belülről

A londoni külügyminisztériumnak szerény csengésű elnevezése van: „külügyi hivatal”, angolul „Foreign Office”. Annak a fiatal diplomatának, aki ide bejut, legelső kötelessége, hogy legalább évi 250 ezer lej magánjövödelmet igazoljon, a származás, jellem és egyéb életkörülmények szigorú megrostálásáról nem is beszélve. Szolgálatban a havi kezdő fizetés 150.000 lej, külföldön 250.000 a követségi tanácsosoké 600.000 lejnél valamivel több.

Az angol külügyminisztérium bürokratikus beosztásában a gyakorlati kérdésekben a vezető fej az állandó államtitkár, a külügyi hivatal egész szervezetének voltaképeni ura és parancsolója, akit semmiféle politikai fordulat nem érint; a külügyminiszter a szellemi irányító, ő azonban némelykor megbukhatik. Az állandó államtitkárnak öt helyettes-államtitkára és tíz osztályfőnök miniszteri tanácsosa van. Ez utóbbiak mindegyikének négy-öt osztálytanácsosa, két-három összekötő titkára. A segédhivatalokban négyszáz gépirő dolgozik, ezek egy negyede nő. Egy hivatalnokapparátus kormányozza a földkerekség értékesebbik felét.

Az osztályok ügyköre földrajzi beosztás szerint különbözik egymástól. A távolkeleti osztály Kína és Japán ügyeivel foglalkozik, az északi osztály orosz és skandináv ügyekkel, de van ezen kívül északamerikai, délamerikai, indiai, egyéb ázsiai, óceániai, afrikai osztály, stb. A tércék szerint. Minden érintkezés, meg az egyes osztályok között is, írásban történik, de sohasem levélborítékba zárt okmányokkal. Az iratok színes bőrrel bevont kis ládába kerülnek, mert így nehezebben kallódhatnak el. A bőrvont színes egyuttal kezelési irányítást jelent. A riktó piros bőrrel bevont ládika a sürgős.

Az angol külügyi hivatalban a világháború megindulási napjával szintén megjelent a korszakot elválasztó határvonal. Ami a határon túl esett a múltban, az volt a régi jó világ, ami innét esik, az a kellemetlenebb új. A régi világban az összes angol közhivatalok között a külügyminisztérium dolgozott a legkevésbé, ma azonban ennek van a legtöbb munkája.

A régi világban rendszeres volt a fiatal diplomaták között a rendkívüli futárparádés címe. Ez sorról sorra járt és hivatalos inspekciót jelentett fokozatos felelősséggel, ahogy azt a minisztérium szolgálati szabályzatának hosszú paragrafusában megírták. A rendeltet célja az volt, hogy valakinek mindig a hivatalban kell lennie, mert hátha szükség van rá. Evtizedekig sohasem volt szükség senkire, de egyszer mégis előfordult. Ekkor derült ki, hogy a soros-első már egy hete vadászik Skóciában, a második sorban felelős éppen az esküvőjét tartja, a harmadik pedig veszedelmesen be van csipve. A negyedik már nem is volt kíváncsi a külügyminiszterre.

Ebből az esetből egy kis családi perpatvar támadt a külügyminisztérium belületében s az akkori állandó államtitkár, aki korábban indiai alkirály volt, visszaemlékezett régi szigorúságára. Ezt újra elővette és szó-báról-szóbará járva, inspekciót tartott. Nem sok diplomatát talált az irasztalánál, e helyett azonban majdnem minden asztalon talált színházi látcsövet, sőt némelyiken hatalmas tengerészátvesszővet is. A színházi gukerket még megértette, hanem a távcsövek határozottan zavarba hozták. Mit keres ez a sok tengerész a külügyminisztériumban? Újabb vizsgálat derítette ki, hogy a külügyminisztériummal szemben helyezkedett el London legelőkelőbb divatszalonja, benne szebbnél-szebb próbakissasszonyokkal s a látószerszámokon keresztül a délelőtti és délutáni folyamán az egész hivatalos apparátus a külügyek helyett belügyekkel foglalkozott. A kormány hathatós nyomására a hivatszalonnak el kellett költöznie. De ez még a régi jó békevilágban történt.

Ma is vannak fogas problémák, de azok szürkébbek és egyszerűbbek. A régesrég két külügyminiszter, Fox és Canning óta, — akik polgári származásúak

Ábrándok, illúziók...

Az életörösbe vetett hit omlik össze a lelkiünkben, ha egészségünk leromlik. Milyen gyönyörű érzés egészségesnek lenni, ami a világon a legdrágább kincs és mégis milyen könnyelműen bánunk vele, amit később ezüsttel-arannyal sem tudunk visszaszerelni.

De hála a tudománynak és a nemrég felfedezett világhírű amerikai Gastro D.-nek, amely az egész világon sok ezer és ezer szenvedő betegnek adta vissza egészségét főleg gyomor-, bél-, epe-, vese- és májbetegedéseknél, valamint ideges álmatlanságnál és makacs főfájásoknál.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 135 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

voltak, — szakadatlan sorban csak nemesek lettek külügyminiszterek, majdnem kivétel nélkül a lordok házában tagjai. Nemesi vagy főnemesi címere mindegyiknek volt s az államközi szerződéseket mindenkor a külügyminiszter aláírása mellett, nemesi-címere pecsétnyomójával erősítette meg. A külügyminiszteri címer államokiraton jogszokásá vált, egészen MacDonaldig, aki alacsony sorból emelkedett fel és nemesi családfával soha nem találkozott. Az első hivatalos aláírásnál bontakozott ki a pecsétnyomó-probléma teljes nagyságában s öt napig születelt az angol külügyi államélet, míg a minisztertanácsig és az udvarig az összes illetékes fórumok beleegyezően tudomásul vették, hogy úgy, mint az amerikai és francia külügyminiszter szokta, az angol is monogramjával pecsételte le az államiratokat.

Az újságolvasó abban a hitben van, hogy például Genf, Mussolini vagy Hitler okozza az angol külügyi hivatalnak a fejtörést. A londoni minisztérium szemszögéből nincs enél könnyebb a világon, mert ezeken a külügyminiszter és a nagykövetek törik a fejüket. Az igazán nehéz miniszteriális ügy akkor kerül sorra, mikor például egy belga nem tudja behajtani valamelyik afrikai követelését, vagy egy misszionárius eltűnik Indokínában és elő kell teremteni. De még jobban, ha valamelyik londoni kabarében megsértettek idegen államfőt és a követéség elégtételért eszedezik.

Az ilyen ügyek néha évekig megkeserítik annak az életét, akire kiosztották, sőt vannak osztályok, ahol még máig is szőnyegen tartják a tangeri egezményt, melyet II. Vilmos császár hibázott el diktálás közben, de diplomáciai dogmák szerint még most sem vesztette el érvényességét.

Minden egyéb hivataltól eltérően, a londoni külügyminisztériumban estefelől kezdődik az igazi nyüzsgő élet, s ilyenkor minden hivatali szoba nagy lapok szerkesztőségéhez hasonlít, lapzárta előtt.

Ekkor futnak be a táviratok Európa minden világjárásából, Genfből, ha ülés van, Párizsból, Rómából, Berlinből. Nem a nagy fordulatokról, mert azokat a külügyminiszter és a nagykövetek már telefonon elintézték, hanem az ezekkel kapcsolatos kiséző körülményekről és részletekről. És minden távirat siffre, naponta száz és száz, amit először érthető nyelvre kell lefordítani.

Ehhez képest minden irászatnál kereszt-rejtvényeket fejtenek, máshol a megfejtések helyességét ellenőrzik, a harmadik helyen a kiséző aktákat válogatják hozzá s diplomata, jogtanácsos, irattáros, szakértő mind a leglátásabb munkában van, hogy másnapra intézkedések megtételére készen álljon az anyag.

S ugyanennek a megfordítottja a munka másik fele, hogy a nap folyamán kelt intézkedések siffrebe kerülnek a táviratok céljaira, s az ellenőrzött siffreket feladják, hogy reggelre az angol követek asztalán legyen a hivatalos utasítás.

A régi világban a londoni diplomata a hivatalba nappal is látszóval járt, ma még este a színházban sem veheti elő, mert éppen előadásidőben van a legnagyobb munka. Az európai helyzet mindenütt zavaros manapság.

minőségileg utánozhatatlan. Néhány évtized óta az egész világ egészségét őrzi. Orvoslaga ajánlva.

Ben Gurion, a cionista exekutívé elnöke:

„Ha Jabotinski egységet akar a cionista mozgalomban, térjen vissza a Cionista Szervezetbe”

Kétmillió lélekre növelhető a palesztinai zsidóság létszáma a közeli években. Egyhangú politikai határozatot fogadott el a cionista Actions Comité

Jeruzsálem, április 28. Az Actions Comité jeruzsálemi ülészakán megkezdődött a bizottságok tanácskozása, míg a szakreferensek jelentései között folytatódik az általános vita.

Az A. C. vasárnapi plenáris ülésén *Schowitzky*, az individualis mezőgazdaságok és a középosztályú telepesek fokozottabb támogatását és rendkívüli segélyben való részesítését kérte.

Harzfeld (munkáspárti) az új zsidó kolóniák tagjainak áldozatkészségét és hősiességét méltatta és hangsúlyozta a galileai zsidó telepítés megerősítésének szükségességét.

Rav Fischmann (Mizrachi) az exekutívé tagja, a Cionista Szervezet általános helyzetéről tartott referátumot és a szervezeti fegyelmet megővésének szükségessége mellett a Mizrachi vallási követeléseinek honorálását kérte.

Ruppin referátuma

Jichak Grünbaum, a Cionista Szervezet

Kétmillióra növelhető a palesztinai zsidóság lélekszáma

— A hitlerista rezsim óta 36 ezer németországi zsidó telepedett le Palesztinában, közülük nyolcezer a mezőgazdaságban helyezkedett el, az 1500 főnyi ifjúsági telepítésen kívül, amely különböző kolóniákra vezette a Németországból kikerült fiatalokat. Vagyis 1934 óta

közel 10 ezer német zsidó vert gyökeret a palesztinai mezőgazdaságban. A Jewish Agency 400 ezer fontot investált a németországi zsidók mezőgazdasági kolonizálására.

— Ma még megműveletlen földek öntözésével

újabb százezer zsidó családot lehet még letelepíteni mezőgazdasági alapon, ami azt jelenti, hogy belátható időn belül kétmillió lélekre növelhető a palesztinai jisiv száma,

ha a mezőgazdasági fejlődési lehetőségekhez a városi lakosság természetes növekedését is hozzászámítjuk.

A Zsidó Nemzeti Alap földszere

Ussiskin referátumában rámutatott arra, hogy a Keren Kajemet az utóbbi időben 25 ezer dunam földet váltott meg a Beisan vidéken és 8000 dunamot a Jordán völgyében. Ezidőszent az északgalileai földvásárlás áll a KKL tevékenységének középpontjában. Az északgalileai új kolóniákon bámulatos elszántaságról és hősiességről tesznek tanúságot a telepesek, ami a legbiztatóbb jel a jövőre nézve. A közeli hetekben két újabb kvuca létesül ezen a területen.

Josef Weitz agronómus a Keren Kajemet kolonizációs tervéről számolt be. Rámutatott arra, hogy bőséges vízforrásokat találtak ezen a területen. Valamikor „a Paradicsomhoz vezető folyó” volt ez a földszív, amelynek elhagyott és lakatlan területén ma már 60 ezer dunam földje van a KKL-nek, ezenkívül a kormány is ígéretet tett arról, hogy

a beisani állam földéből 36 ezer dunamot bocsát a zsidó telepítés rendelkezésére.

Tizenöt új zsidó kolóniát fognak létesíteni a közeljövőben ezen a területen, amelyek a már meglévő kolóniákkal együtt összefüggő láncot fognak alkotni Beisan arab városa körül és a beisani völgy hosszában. A jordánvölgyi Beisan-telepítés jelentősége csak a telavivi kikötő építéséhez mérhető.

Elieser Kaplan az ország általános gazdasági helyzetéről tartott biztató referátumot, majd a Jewish Agency pénzügyi helyzetéről számolt be.

Jabotinsky és a Cionista Szervezet

Az A. C. plenáris ülésén H. Farbstein (Mizrachi) interpellációt intézett a exekuti-

kölségvetéséről referált, majd dr. Arthur Rupin tartotta meg nagyszabású kolonizációs expozéját.

— A legutóbbi kongresszus óta — mondotta dr. Rupin — 1500 családot telepítettünk le kvucákon és mosavákon, két új vizellátási társaság alakult, amelyek további ötszáz család letelepítését tették még lehetővé az Emek Jezreelben. A zsidó nemzeti kolonizáció száz százalékkal növekedett. 1930-ban 35 kolóniája volt a Keren Hajjeszodnak, 5200 lélekkel, ma 53 a K. H. kolóniák száma, 14 ezer lélekkel. Ezek a telepítések évente 30 ezer font nyereséget hoznak. A zavargások által előidézett gazdasági nehézségek ellenére is rendszeresen fizetik a telepek adósságrészleteiket a K. H.-nak. Ezeket a kolóniákon valóban nemzeti lelkesedéssel folyik a munka. A palesztinai telepítések rekordot mutatnak fel a minimális gyermekhalandóság tekintetében. Évente ezer gyermekre két és egyegyed haláleset jut, míg Egyiptomban 20 esik ezerre.

véhez, hogy hajlandó-e mérlegelés tárgyává tenni Vladimir Jabotinsky, az ujcionista szervezet elnökének javaslatát a Cionista Szervezettel való kerekasztal-konferencia összehívására vonatkozólag.

Az interpellációra David Ben Gurion, az exekutívé elnöke válaszolt:

— Ha Jabotinsky valóban súlyt helyez arra, hogy találkozzék az exekutívé valamelyik tagjával, fölsőlegessé vált volna délafrikai útja, ahonnan újból üzengetett kerekasztal-konferencia irányában. Nem lett volna sokkal egyszerűbb művelet, ha Jabotinsky szóbelileg, vagy írásban közvetlenül a Cionista Szervezet exekutívéjéhez fordul, amely bizonyosan mérlegelés tárgyává tette volna az újabb találkozásra irányuló javaslatot?

— Nemrég létrejött egy találkozás — folytatta Ben Gurion — dr. Weizmann és Jabotinsky között, mégpedig utóbbi kívánságára. Hosszas beszélgetés után Jabotinsky írásban megfogalmazott javaslatot nyújtott át dr. Weizmannnak, amely a következőt tartalmazza:

A Cionista Szervezet vele egyenrangú testületnek ismeri el a revizionista ujcionista szervezetet. A két egyenjogú szervezet paritásos alapon bizottságot alakít, amely általános zsidó kongresszust hív össze.

Nyitva áll az út Jabotinsky számára...

Ben Gurion Jabotinskynek ezen javaslatához a következő megjegyzést fűzte:

— Ha belemennék ebbe a javaslatba, úgy ez a Cionista Szervezet megszüntetését jelentené és világos, hogy ilyen abszurd javaslat után meg kellett, hogy szakadjanak a tárgyalások.

Sohasem fog feloszlani a Cionista Szervezet és sohasem fog elismerni egy másik cionista szervezetet.

Ha valaki meg akarja változtatni a Cionista Szervezet strukturáját, úgy az egyetlen út számára a kérdést a cionista kongresszus napirendjére tűzni, mert csak a kongresszus határozhat strukturális változások irányában.

A kongresszus a mi állandó kerekasztal-konferenciánk,

Betársulnék

aktív közreműködéssel 4—500.000 lej tőkével rentabilis vállalathoz. Részletes írásbeli ajánlatokat „CULTURA” hirdetőiroda, Str. Memorandului 4. udvarban kérjük leadni.

köréje gyűlekeznek minden második évben a cionizmus képviselői. Senki sem akadályozza Jabotinskyt, vagy mást abban, hogy a kongresszus elé lépjen és javaslatait előterjesse. Sohasem fog sikerülni azonban az a kísérlet, hogy szétrombolják a Cionista Szervezetet, vagy hogy elismertessék a Cionista Szervezettel egyenjogú testületnek az ujcionista szervezetet. Ha Jabotinsky őszintén óhajtja a cionista egység helyreállítását, amelyet oly súlyosan sértett meg az utóbbi években, úgy szabad és nyílt útja van: visszatérés a Cionista Szervezetbe.

Az A. C. politikai határozata

Az A. C. április 26-i plenáris ülésén egyhangulag elfogadta a politikai bizottság által előterjesztett politikai magatartását a királyi bizottsággal szemben, majd innepélyesen leszögezi, hogy a mandátum elismerte a zsidó nép történelmi jogait Palesztinára és a mandátummal Anglia arra vállalt kötelezettséget, hogy ezeket a jogokat a Zsidó Nemzeti Otthon felépítésének előmozdításával érvényesítse. Sohasem volt oly nagy a zsidó nyomor a diaszpóra számos országában és sohasem volt oly égetően sürgős a palesztinai építőmunka meggyorsítása és a zsidó telepítési munka kiszélesítése az országban. A diaszpóra zsidó tömegeinek rettenetes nyomora áll szemben Palesztina hatalmas lehetőségeivel, ahol a zsidó munka oly magas fokú prosperitáshoz vezetett.

A határozati javaslat leszögezi továbbá, hogy

a zsidó nép ellenállást fog kifejteni minden olyan kísérlettel szemben, amely palesztinai jogainak és lehetőségeinek korlátozására, vagy a Zsidó Nemzeti Otthon területének elszűkítésére irányulna. Különösen olyan kísérlettel szemben, amelyek az ország gazdasági befogadóképességének elvételét a zsidó földvásárlás tilalom alá való helyezését szándékoznak vezetni, vagy a zsidó területtel kantonizálás, vagy más felosztás által korlátozni. Zárójelben a határozati javaslat rámutat arra, hogy hogy a transzjordániai zsidó bevándorlás megtiltása is a mandátum megsértését jelenti.

A határozati javaslat végül súlyos kritikát gyakorol a palesztinai kormány politikájára fölött és kijelenti, hogy

ez a politika volt egyik oka a legutóbbi zavargásoknak.

Végül az A. C. megismétli a legutóbbi kongresszus által elfogadott határozati javaslatot, amely hangsúlyozza a zsidók azon készségét, hogy békében és harmóniában éljenek az arabokkal.

Ussiskin mély meglepedéssel adott kifejezést a határozati javaslat egyhangú elfogadása fölött, majd Jichak Grünbaum, az exekutívé munkaügyi osztályának vezetője, a munkásszervezetek viszonyáról számolt be. Végül a kolonizációs, szervezeti és munkaügyi kérdésekkel foglalkozott az A. C.

Könyvek Folyóiratok Diszertációk

a legmodernebb kivitelben készítenek a

FRATERNITAS

Könyv- és Lapkiadó Részvétel-társaság nyomdájában Cluj, Str. Barou L. Pop 10. Telefon: 6-61.

Párizs, április 28. „Nation” katársa, az tartózkodott, politikai helytűnő újságíróbiakban számmal folytatott getetéséről:

Azt hiszem, ban alig van román király, szinte lehetetlen lamilyen csodákerülő”, a király, alig egyezalatt egyedülnem lesz mód

Szen

— Kérdezzenre felelek-laly a király, felelni fogok, megmondom, tek.

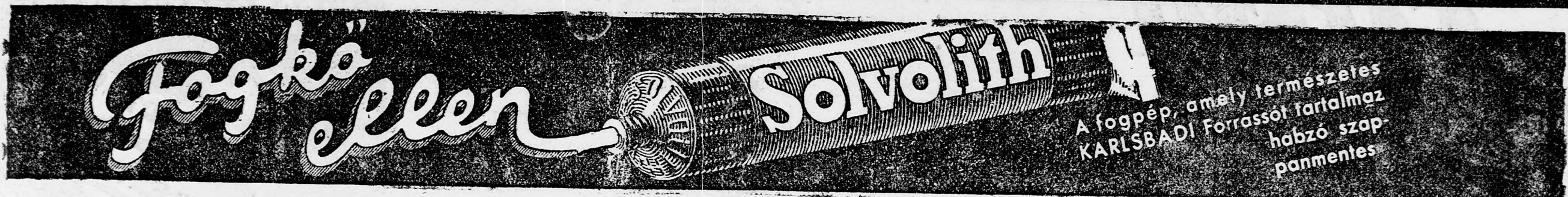
Es II. Károly nem lett volna pompája, ha egyetlen ruhába azt hihettem társammal beszélgettem a királyi épületbegrádi kisanőt megfigyelélnök látogatásja és a legfőbbca és a Blumca és a Blumca ahogyan én értikai helyzete é

A gyönyörűnem én tettem — Kikkel beszélése óta és miké király.

— Történetkapta őfelségzéhez. Eddig amit ő mondta, nem biztató sem külpolitikásem például, van Romániában zonyos része meglásoktól fél, nyeket Romániáveznek, egyáltalkos céljaikat éslyett, hogy belsoportoknak m szemben, sőt néket.

„Akik beszélnek rossz

— Nem tagadom, hogy ma van nehézségek, súlyos helyzetben. De azo beszélnek: vagyulatuak. En job mint ok. En job munka- és békeszabab jutok alategy ismerem az o

II. Károly király intervjuja egy francia lapban

Románia uralkodója nyilatkozik a bel- és külpolitikai helyzetéről és kijelenti, hogy nem látja komolyan a háborus veszedelemet

Párizs, április 28. M. E. Ravage, a londoni „Nation” és a párizsi „Le Soir” munkatársa, az elmúlt héten a fővárosban tartózkodott, hogy lapjai megbízásából a politikai helyzetet tanulmányozza. A ki-tűnő újságíró a Le Soir hasábjain az alábbiakban számol be öfélése II. Károly királlyal folytatott rendkívül érdekes beszélgetéséről:

Azt hiszem, Európában, vagy Amerikában alig van közvetlenebb államfő, mint a román király. Előre figyelmeztettek, hogy szinte lehetetlen a közelébe jutni és ha valamilyen csoda folytán csakugyan elébe kerülök, a kihallgatás pusztán formalitás lesz, alig egynegyed óráig fog tartani és ezalatt egyedül a király fog beszélni, hogy nem lesz módom kérdések feltevésére és

hogy midőn eltávozom, nem fogok sokkal többet tudni, mint amikor beléptem. Valójában éppen az ellenkezője történt. Csak az udvarnagi hivatal kellett értesítenem, hogy beszélni szeretnék öféléseivel és a kihallgatásra máris megjött az engedély. A beszélgetés nem néhány percre, hanem több, mint egy óráig tartott és II. Károly király öszintén, minden irányt érdeklőve beszélt velem, nem csak hogy minden kérdésemre felelt, hanem engem is beszélgetett olyan témákról, amelyek különösen érdekelték. Sok miniszter, vagy pártvezér is szertartásosabban viselkedik, mint az uralkodó és voltak pillanatok beszélgetésünk folyamán, amikor alig tudtam eldönteni, hogy én megintervjuvolok-e vagy engem intervjuvolnak.

sé. A jelenlegi kormány épp elég ideje végzi munkáját.

— A következő kormány milyen pártokból fog összetevődni? Felséged a nemzeti parasztpártnak kívánja juttatni a hatalmat?

— Ez főképp attól függ, hogy a közelgő választások során a nép melyik párt mellett fog megnyilatkozni.

— Ha ez a változás bekövetkezik, valószínűnek tartja, felséges uram, hogy Románia külügyeit újra a régi intézője fogja vezetni?

Pillanatnyi csend és azután:

— Sajnálom, erre a kérdésre nem felelhetek.

(Ez volt valójában az egyetlen kérdés, amelyre nem kaptam választ. A Titules-

cura való utalás a társalgást a külpolitika terére lendítette.)

„Optimista vagyok a külpolitikában...”

— Általában optimista vagyok — mondotta Károly király. Hiszem, hogy Németország nem akar háborút, legalább is akkor nem, ha céljait akár csak bizonyos mértékig békés eszközökkel is elérheti. Ami pedig Rómát illeti, ez az ország semmi haszonra nem számíthat egy újabb európai felfordulásból. Mi együtt akarunk működni az összes hatalmakkal, a nagyokkal és kicsikkel egyaránt, a távoliakkal éppúgy, mint a közeliakkal, közös érdekeinkért és lakosságunk jólétéért. Ecélből elvagyunk tökéve, hogy az összes hatalmakkal kötött szerződéseinket megtartjuk és baráti kapcsolatainkat kimélyítjük. A kisanant, minden ellenkező híreszteléssel szemben, époly erős, mint volt megalakulásakor. És mialatt új kapcsolatokat és új, igaz baráti viszonyt akarunk teremteni az összes nemzetekkel: Franciaországgal kötött szövetségünk maradjon külpolitikánk alapja. Semmilyen más irány nem volna lehetséges Románia számára.

Szemtől-szembe az Uralkodóval

— Kérdezzen bármit, amit akar, én mindegyre felelek — mondotta biztató mosolyal a király, amikor leültünk. Mindenre felelni fogok, amire csak tudok és öszintén megmondom, ha valamire nem felelhetek.

És II. Károly ura volt szavának. Ha nem lett volna körülöttem a királyi palota pompája, ha velem szemben nem tündöklő egyenruhába öltözött ur ült volna, néha azt hittem volna, hogy valamelyik kartársammal beszélgetek politikáról és nem uralkodónál vagyok kihallgatáson.

A király éppoly erősen érdeklődött a belgrádi kisanant-konferencia alkalmával tett megfigyeléseim és Benes köztársasági elnök látogatása, Roosevelt elnök politikája és a legfőbb biztonsággal folytatott harc és a Blum-kormány ereje iránt, mint ahogyan én érdeklődtem Románia belpolitikai helyzete és külpolitikája iránt.

A gyönyörű teremben az első kérdést nem én tettem fel, hanem a király:

— Kikkel beszélgetett Bucurestibe érkezése óta és miket hallott — akarta tudni a király.

— Történetesen, Sire, ajánló leveleket kaptam öfélése ellenzékének néhány vezetőjéhez. Eddig csak veük beszéltem és amit ők mondtak nekem, az egyáltalában nem biztató sem Románia belső békéjére, sem külpolitikájára vonatkozóan. Azt mondták például, hogy polgárháborus légkör van Romániában, hogy a lakosság egy bizonyos része minden órában megmozdulásoktól fél, hogy bizonyos pártok, amelyek Romániában „jobbaldaliaknak” neveznek, egyáltalában nem titkolják erőszakos céljaikat és hogy a hatóságok, ahelyett, hogy beleavatkoznának ezeknek a csoportoknak munkájába, elnézőek velük szemben, sőt néha egyenesen bátorítják őket.

„Akik polgárháborúról beszélnek tudatlanok, vagy rosszindulatúak”

— Nem tagadom — felelte az uralkodó — hogy ma vagy holnap nem lehetnének nehézségek, súlyos nehézségek ebben az országban. De azok, akik polgárháborúról beszélnek: vagy tudatlanok, vagy rosszindulatúak. Én jobban ismerem népet, mint ők. Én jobban ismerem a románok munka- és békeszeretét. Naponta kapcsolatba jutok alattvalóimmal és minthogy így ismerem az ország érzületét és vérmér-

sékletét: optimista vagyok a jövőt tekintve, a közeli és távoli jövőt egyaránt. Ragaszkodom ahhoz, hogy a királyság polgári rendjét senki semmilyen céllal meg ne zavarja. Intézkedtem, hogy kormányom megfelelő lépéseket tegyen a szélsőséges kilengések kiküszöbölésére.

— Európa — folytatta a király — izgatót korszakát éli és Románia sem kivétel. A nacionalizmus hulláma reszketteti meg a kontinentet. Ebből a hullámból mi is kivesszük részülnket, ez az egész.

— Felséged engedelmével — szóltam most — rámutatok arra, hogy az, amit nacionalizmusnak neveznek, sokszor sem nemzeti, sem hazafias. Legyen szabad megmondanom, hogy bármit is jelentenek az ilyen mozgalmak bizonyos nagy országokban: a kisebb országokban és különösen azokban, amelyek győzelmesen kerültek ki a világháborúból, az ugynevezett nacionalista mozgalmak, akarva, nem akarva, felfordulást jelentenek az illető ország számára. Sőt mi több; a diktatórikus pártok, bármit is hangoztatnának, nem biztosítják az illető országok alapvető intézményeinek és irányítóinak stabilitását. Mindenesetre ez volt a hatása az ösz-szes eddigi diktatúráknak.

Milyen kormány következik?

— Ugy értesültem, Sire — folytattam később az érdeklődést — hogy kormányváltás van küszöbön Romániában. Meg kívánja erősíteni ezt a híresztelést, felséges uram?

— Nem lehetetlen — válaszolta öfélése — noha pillanatnyilag magam sem tudok biztosat. A dolgok normális folyamata is kormányváltást tenne természetes-

AZ ÖN EGÉSZSÉGE ÉS IDEGEI VE-SZÉLYBEN VANNAK! Csak egyszer vegye az új „Brilliant-Extra-Primissa”, vagy a „Luxus-Silken-fines” minőségeket, amelyek orvosok által lettek ajánlva és meg fog gyógyítani, hogy Primeros a legkellemebb és legbiztosabb védelmet nyújtja, ami csak létezik. Aki egyszer Primeros-t vett, mindig csak ezt fogja venni!

A CAPITOL Mozgó

a román husvétii ünnepek alatt bemutatja az év igazi nagy filmjét Reinhold Schünzel páratlan rendezésében

A negyvenéves asszony

E hatalmas film nagy problémája a következő kérdés: „Egy asszony csak gyermekeiért tartozik élni, vagy joga van még saját boldogságára is gondolni?” A probléma megoldódik abban a válaszban: „Sem az egyikre, sem a másikra, hanem mindkettőre”. — Ez az a film, amely mellett senki sem mehet el közömbösen, aki a valódi, élő művészetet légi-körét keresi. A film főszereplői:

Lil Dagover, az igazi asszony és Sabina Peters, a szerelmes leány.

Londonból Bazelbe utazott Mitita Constantinescu

Az angol lapok Mitita Constantinescu londoni tárgyalásairól

London, április 29. (Rador.) Mitita Constantinescu Londonból Bazelbe ment, ahol a svájci pénzügyi szakértőkkel fog tárgyalni, majd valószínűleg Belgiumba utazik.

Az angol lapok méltatják Mitita Constantinescu londoni látogatásának fontosságát az angol-román viszonyra vonatkozólag. A Morning Post, Financial Times és

Financial News hosszú cikkekből foglalkoznak a román bankkormányzó látogatásával, amit kedvező jelnek tekintenek. A Press Association tudósítója előtt Constantinescu kijelentette, hogy teljes elégedettséggel távozik Londonból. Egyébként a Victoria-állomáson Grigorcea román követ és számos újságíró vett búcsút a bankkormányzótól.

Lelőtte feleségének barátját egy bucuresti vállalati igazgató

Tomescu építővállalati igazgató öt revolverlövessel leterítette Brandus építész

Bucuresti, április 29. Megrendítő dráma játszódott le a csütörtökre virradó éjjel a fővárosban. Alexu Tomescu, egy építkezési vállalat 41 éves igazgatója a Militari utcában lelőtte Mircea Brandus építész. A gyilkos vállalati igazgató megdöbbentő kegyetlenséggel ölte meg áldozatát. Öt lövést adott le az építésze, két golyó a fejébe, egy a gyomrába, egy a karjába fúródott. Brandust haldokolva szállították a kórházba.

Tomescu a gyilkosság elkövetése után a rendőrségen jelentkezett, ahol megkezdték kihallgatását. Tomescu szerelmi féltésel

indokolja tettét. Brandus udvarolt az igazgató feleségének, aki tetten érte az asszonyt a fiatalemberrel. Tomescu 15 éves boldognak hitt házassátele borult fel ezért és ekkor határozta el, hogy meg fogja gyilkolni Brandust. Egész napon át nyomon követte és az alkalmas pillanatot leste ki, amikor leterítette.

— Műgyetemet létesítenek Iasiban. Bucurestiből jelentik: A Tempo szerint elhatározást nyert, hogy Iasiban műgyetemet létesítenek, amely ösz-szel kezdené meg működését.

Száz méterről lezuhant a bucuresti-balcici személyszállító repülőgép

A pilóta meghalt, az utasok nagy szerencséjével megmenekültek

BUCURESTI, április 29. (Az Uj Kelet tud.) A már országsszerte meginduló személyszállító repülőszolgálatnak első katasztrófája bekövetkezett. Ma reggel háromnegyed kilenc órakor indult el a baneasai repülőtérrel a bucuresti-balcici személyszállító repülőgépet. A gépen négy utas szállt fel. Amikor a gép a levegőbe emelkedett, a száz méternyi magasságból a pilóta megfordította és vissza akart térni, mert úgy látszik, repülés közben az egyik motor leállt. A gép azonban elvesztette egyensúlyát és zuhanni kezdett. A gép nekiütődött egy háznak és kettétört. Paul Gheorghescu pilóta meghalt, a rádió-távírást megsebesült.

Miután a gép igen alacsonyról zuhant le, az utasok sértetlenek maradtak. Stanchievici utast a gép propellerje ütötte meg és ez okozott könnyebb sérülést, a többieknek azonban a nagy ijedségen kívül semmi bajuk nem történt. Az utasok egyike, egy fiatal lány, olyan hidegvérű volt, hogy néhány perccel a zuhanás után megkérdezte:

— Mikor indul a legközelebbi gép Bal cic felé.

A szörnyethalt pilóta harmincnégy éves volt és a legjobb vezetők egyikének tartották. Valószínű, hogy nem okolható a szerencsétlenségért. Trimescu légi és tengerészeti miniszter azonnal a helyszínre sietett és maga vette át a vizsgálat irányítását. A megmenekült utasokat is kihallgatták, akik elmondották, hogy a pilóta a felszállás után azonnal megkérdezte a távirászt: mit csináljunk? a következő pillanatban azonban már zuhant a gép. Stanchievici, amint földet ért, kiugrott belőle és a propeller felé szaladt. A propeller megütötte, de sérülése, csodálatosképpen jelentéktelen.

Felhőszakadás és árvíz pusztít országsszerte

Brasovban havazik

Bucuresti, április 29. Az utóbbi napok tartós esőzése miatt országsszerte veszedelmes árvizek fenyegetnek. A Duna egész romániai szakaszán áradásoktól tartanak. A CFR értesülései szerint Zimnicea, Corabia és Calafat kikötői tegnap óta víz alatt állanak. A vasuti forgalom a kikötőket megszakadt.

Bucuresti fölött a csütörtökre virradó

éjjel felhőszakadás vonult át, mely a külvárosi részeket elöntötte. Sok helyen szükség volt a tűzoltók segítségére.

Brasovban különösen hidegre fordult az időjárás. Zárnesti községben havazni kezdett és a hegyeket vastag hóréteg fedi. A környék gyümölcstermését veszély fenyegeti.

Változatlan marad Franciaország pénzügyi politikája

A harmadik nemzetvédelmi kölcsönt is kibocsájják Franciaországban

Párizs, április 29. Vincent Auriol pénzügyminiszter a kamara pénzügyi bizottságában kijelentette, hogy a kormány a harmadik belső nemzetvédelmi kölcsöntön kívül semmiféle hosszabb lejáratú kölcsönt nem szándékozik felvenni. Ez az újabb kényszerkölcsön nélkülözhetetlenül szükséges hadseregfejlesztési célokból. A frank aranyalapjának megváltoztatásáról azonban nincsen szó. A kormány pénzügyi po-

litikája változatlan marad. A második nemzetvédelmi kölcsön túlnyomó részben belföldön jegyezték le s a külföld csupán 164 millió frank értéket jegyzett. Majd kijelentette, hogy szigorúan megtorolnak mindenféle pénzügyi üzérkedést, amely a közérdeket veszélyeztetné.

Párizs, április 29. Spinasse miniszter a tegnapi kabinet ülésen vázolta az ország finansziális helyzetét és kijelentette, hogy

azt a jobboldali lapok állítása ellenére se tartja katasztrófálisnak.

Rózsásnak ugyan nem nevezhető, — mondotta — de egy előnye Párizsnak még is meg van. Először meggy keresztül azokon a nehézségeken, amelyek minden államot előbb-utóbb utolérnek.

— Tűz egy pekingi templomban. Pekingből jelentik: Elmúlt éjjel a Wanchussu templomban tűz ütött ki. Ez a templom gyógyhelyéül szolgál azon személyeknek, akik a kábítószert élvezetében betegedtek meg. Nyolcszáz betegnek sikerült elmenekülni, akik felhasználták a tűz okozta riadalmat. A rendőrség 500-at elfogott azonnal, de 400-nak ismét sikerült elmenekülnie. Elrendelték az ostrom-állapotot.

Jól megborotválkozva

jókedvű!

KÖZGAZDASÁG

Megvonja a kormány a nemzeti munka védelméről szóló törvény ellen vétő cégek import-kvótáját

Törvénytelennek minősítik a kereskedelmi minisztérium eljárását

Az iparügyi minisztérium rendeletére a külkereskedelmi igazgatóság a napokban mintegy negyven cégtől megvonta azt a jogot, hogy külföldről árut importálhasson, míg néhány cég behozatali kontingensét 50 százalékkal redukálták. Ugyanakkor közölték hivatalos forrásból azt is, hogy ez csak első lépés azokkal a vállalatokkal szembeni retorzió terén, mely cégek nem tettek eleget a nemzeti munka védelméről szóló törvény rendelkezéseinek. A minisztérium egyben utasította vidéki szerveit, hogy ennek a szigorú szankciónak alkalmazására tegyenek javaslatot mindazon vidéki cégekkel szemben, akik a román munkavédelem törvényét szembehelyezkednek.

Az importogatósványok megvonása hatalmas konsternációt keltett a fővárosban. Jelentőző a román sajtó nagy részének állásfoglalására az a kommentár, amelyet ehhez a rendelkezéshez az „Argus” című közgazdasági napilap fűz. A lap szerint a román jog-

rendszer egyik alapelvét képezi az a princípium, hogy senkit jogerős bírói ítélet nélkül megbüntetni nem lehet. AZ a büntetés pedig, amelyet a kormány most minden bírói ítélet nélkül közel ötven ipari és kereskedelmi vállalatra kirótt, a lehető legsúlyosabb, mert az illető kereskedőket és iparosokat megfosztja attól a lehetőségtől, hogy az üzletük fenntartásához szükséges árukat külföldről beszerezhessék és így a bírság sok esetben egzisztenciákat semmisít meg.

Egyébként már hasonló eset a multban is előfordult, amikor a Banca Nationala azokkal a cégekkel szemben, amelyek nem tettek eleget a jegybank rendelkezésének, azt a megtorlást alkalmazta, hogy nem adott nekik importszükségletük fedezésére devizát. Akkor a jegybank vezetőségének is be kellett ismernie, hogy ily retorziókra nincs joga, mert ily büntetéseket csak törvényes fórum mondhat ki és alkalmazhat.

Rövid üzleti hírek

Sibiu Altalános Takarékpénztár cluji fiókja új helyiségébe költözik és e célra május elsejével kibérelte a római katolikus egyházközség Piata Unirei és Str. Iuliu Maniu sarkán levő palotájának sarki üzlethelyiségeit.

A Semmitűzők egyesített tanácsa egy konkrét eset kapcsán kimondotta, hogyha egy perben több ügyvéd képvisel egy ügyfelet, az egyik ügyvéd is aláírhatja egyedül is a periratokat.

Barca Centrala pentru Industrie si Comert cluji pénzintézet az 1936. évben 14 millió lej nyereséget ért el a megelőző évi mérlegben kimutatott 2 és félmillió lej nyereséggel szemben. A pénzintézet emiatt 12 lej netto osztalékot fizet részvényeseinek.

A biztosító társaságok és ügynökeik között kötött megállapodások és szerződések 1.4 százalékos proporcionális bélyegilleték alá esnek. A pénzügyminisztérium május 15-ig adott haladékot ezen illetékeknek utólagos bírság nélküli lerovására.

A sibiu Iile Floasiu nagykereskedelmi cég részvénytársasággá alakult át Iile Floasiu S. A. R. de Comert cég alatt 6 millió lej részvénytőkével. A részvénytársaságba a cég öt millió 650.000 lej értékben apportként vitte teljes vagyonát. Az első igazgatóság tagjai Paraschiva Floasiu, Iile Floasiu és Nicolae Martin. A cég vegyeskereskedéssel foglalkozik.

A Fringhian-család érdekltségébe tartozó Fabrica de Zahar din Banat, amelynek székhelye Bucurestiben, üzeme pedig a banati Freidorf községben van, részvénytőkéjét 50 millió lejről 100 millió lejre emeli. A tőkeemelés ügyében tartott rendkívüli közgyűlés az igazgatóságot bizta meg az alaptőkeemelés lebonyolításával.

Tesatoria Teleorman S. A. R. cég alatt a Rosiori de Vede városi Dumitru Sfantescu és Mimica Constantinescu közkereseti társaság, posztógyár 12 millió lej részvénytőkével részvénytársasággá alakult át.

A francia érdekltségű Compania Generala a Industriilor Textile gyapjúfonó (kammarnfonó) bucuresti üzemének építkezési munkálatai befejezést nyertek és a gépek szerelése is megkezdődött. Az új kammarnfonó üzem működését ez év közepén megkezdik.

Egyezményt kötöttünk Németországgal a kétszeres megadóztatása elkerülése végett. A Németországgal az egyenesadókval való kétszeres megadóztatás elkerülése iránt kötött egyezményünk a Monitorul Oficial 1937 április 22-én kelt 94. számában jelent meg. Ezen egyezmény szerint az ipari és kereskedelmi tevékenységből származó jövedelmek azon államban adóztatnak meg, melynek területén a vállalatok üzemi székhelye van. Ami pedig a tőkejövedelmek megadóztatását illeti, az adó azon államot illeti meg, amelynek területén a jövedelem élvezője lakik. Ha azonban ezen adó nem, levonás után, a forrásnál volna lerovandó, azon államot illeti, amelyben ez a fizetési mód érvényben van.

A cluji Kereskedő Tanács közgyűlése. A cluji Sfatul Negustoresc (Kereskedő Tanács) május 16-án, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja évi rendes közgyűlést a kereskedelmi és iparkamara disztermében a következő napirenddel: 1. Megnyitás, megalakulás. 2. Beszámoló jelentés. 3. Zárszámadás és számvizsgálók jelentésének bemutatása; a választmány és számvizsgálók felmentése. 4. 1937. évi költségvetés megállapítása. 5. Új választmány megválasztása. 7. Esetleges indítványok.

A természet gyógyító erőire alapított

Dietás Gyógyintézet

krónikus betegségekben szenvedők részére. Vezető orvos: Dr. Fejér Miklós Carel. Prospektus. Telefon.

75%-A SZENVEDÉSEINKNEK A SZÉKREKEDÉS AZ OKA — mondják a kiváló orvosok.

A KRUSCHEN sók legyőzik a székrekedést! A reuma eltűnik! A felesleges hájtömeg lefogy! Mindezek után: Isten veletek bántalmak!

Fejgörcs — szédülés — szivdobogás — idegesség — idegbaj
 fáradtság — álmatlanság — étvágytalanság — nehéz emésztés — puffadás — gázok — gyomorfájás — májfájdalmak
 vakbélgyulladás — aranyér — kiütés — pattanás — fonnyadt arc — reuma — vesefájdalmak — elhízás — stb. ...
csak néhány következménye az idült székrekedésnek és a mérgezésnek, amelyet okoz.

Megszabadult a hugasvtól

"Miután minden lehető orvosságot eredmény nélkül kipróbáltam, elhatároztam, hogy a reuma ellen Kruschen sókkal küzdök. Most a harmadik üveg után tartok és egész télen keresztül szándékozom a kúrát folytatni, mert jót tett nekem; nem fájnak már sem ízületeim, sem lábaim. Kruschen megtisztította szervezetemet a hugasvtól, egyúttal szabályozta is

beleim működését. Eleinte nagyobb adagot szedtem, egy fél kávéskanállal. Most, miután már jobban érzem magam, csak a szokásos kádagot szedem, hogy megőrizzem egészségemet". A. L.

Ime néhány példa, amely bizonyítja a kis adag Kruschen hatékonyságát. Szedje rendszeresen minden reggel és Ön is meg fog szabadulni a fájdalomtól és a betegségtől.

Olvassa az alanti leveleket, ezen önkéntes tanuvallomásokat, amelyeket a naponta százával érkező levelek tömegéből választottunk ki:

Kruschen meggyógyítja a székrekedést

A Kruschen sók „kis adagja”, amelyet minden reggel szed, ösztönzi és szabályozza a belek működését. E révén az ételmaradékok azonnal és rendszeresen eliminálódnak. A székrekedés veszedelme ki van küszöbölve. Olvassa az alanti levelet:

"Miután éveken keresztül makacs székrekedésben szenvedtem, amelyet semmiféle gyógyszer sem tudott meggyógyítani, kedves közeledésemet teljesítem, amikor közlöm Önökkel, hogy 6 hónap óta szedem rendszeresen a Kruschen sókat és igen jól érzem magam. Már a kezelés kezdetén is sokkal élénkebbnek éreztem magam, fiatalabbnak, mert néhány kilót fogytam, ami különös örömmre szolgál, mert fokozott hajlamom volt elhízásra. Hála a Kruschen sóknak, mincs mitől tartanom e tekintetben". J. M. (2376. számú levél).

Merev térd hónapokon keresztül

"Igen boldog vagyok, hogy elmondhatom, hogy két üveg Kruschen só szedése után bal térdem, amely merev volt hosszabb időn keresztül a reuma miatt, hajlékonyabb lett és megszabadultam a fájdalomtól. Nem tudtam a lépcsőkön járni, csak nehezen vonsoztam lábaimat és ha megütöttem lábamat pokoli kínokat álltam ki. Sokkal jobban érzem magam, mióta Kruschent szedek és tovább is szedni fogom ezeket a csodás sókat. 59 éves vagyok és elmondhatom, hogy már rég nem éreztem magam olyan jól, mint most". A. E. R.

15 évi szenvedés és semmi segítség

"58 éves vagyok. 15 éven keresztül szenvedtem láb- és vesefájdalmaktól. Nehezen jártam. Kámforos olajjal dörzsöltem be fájó tagjaimat és egyéb

szerekkel de semmi sem használt. Végül is a Kruschen sókhoz folyamodtam, két hónapja szedem e sókat és most már nem érzek semmit". M. A.

Köszvény megakadályozza, hogy dolgozzon

"Két éven keresztül köszvény rettenetes fájdalmakat okozott és arra kényszerített, hogy munkámat elég rövid időközökben megszakítsam. Különböző gyógyszert próbáltam meg, de egyikük sem gyógyított meg. Végül is megpróbáltam a Kruschen sókat és nagy örömem volt. A fájdalmak, amelyek annyira kínoztak, lassan lassan eltűntek és most járhatok, anélkül, hogy elfáradnék". J. D.

Lezajlott a kötelező munkaszolgálat első háromnapos menete

Helyszíni riport a cluji előképzős katonák munkatáboráról

Cluj, április 29. (Az Uj Kelet tud.) Hétfőn szerdái 160 cluji fiatalember végzett szokatlan testmunkát az egyik külvárosban. Sok ember volt kíváncsi arra, ahogyan a sok egyetemi hallgató, kereskedősegéd, tisztviselő ásóval és kapával fáradozott a frissen ásott árkok között. A közmunkát végző fiatalok a Razboieni uca vízvezetékcsatornáját ásták ki.

Hétfőn reggel félhat órákor már összegyűlt a 160 fiatalember a munkatelepen. A csoportvezetők katonai formációkba vezénylik az embereket. Félhat órákor kettős sorokban reggelire indulnak, Apostol hadnagy parancsszavára. A kaszárnyából kirendelt élelmiszercsoklik hoznak ki teát és az izes fekete komiszkenyeret majszolják hozzá. Onisoru George főhadnagy, a tábor parancsnoka, a reggeli végére érkezik, hogy elrendelje a munka megkezdését. A városi mérnöki hivatal már kijelölte a területet, ahol a sáncot meg kell ásni. Onisoru főhadnagy végzi a beosztást, mindenkinek három méter földet kell kiásnia.

Hamarosan hangos lármá veri fel a városrész reggeli csendjét. A háborús ásó és csákányok visszhangoznak, az előképzős katonák hangos énekszóval biztatják magukat munkára. Nagy nézőserege van a munkának. Az érdeklődés jóságos, hiszen a külvárosi polgár vizellátását készítik elő a munkásokkal. Nyolc óra után érkezik ki a táborba Bradateanu őrnagy, a katonai előképzés cluji főparancsnoka és szemlélt tart. Kisérletében van Pop Iuliu tartalékos kapitány, a rendőrség utlevélsztályának népszerű főnöke. Az őrnagy sorra járja a fiatalokat, mindegyikhez van néhány kedves szava. Majd érdekes jelenet következik: az őrnagy kiveszi a legmagasabb előképzős kezéből az ást és beáll a sáncba. Az őrnagy példáját mindenki követte.

Megfeszített munkával telt el a délelőtt. Ebédre mindenki nagy tányér levest kapott a kaszárnyából, hozzá egy egész kenyert. A levesbe sürtették az egész menüt. Volt benne krumpli, murek, csont, hus és egyebek.

A zsidó fiúk vagy magukkal hozott rituális ételeket ettek, vagy pedig megelégedtek a kenyérral. Két órákor ismét énekszóval vonult ki a csapat a munkahelyre és hat órákor, vacsora után, hazatért.

Másnap délelőtt a tegnapi munkában megédeszt társaság husz új emberrel szaporodott. A „lógókat” hozták csendőrkísérettel a munka színhelyére. Ezeket külön csoportba osztották és a nehezebb munkára rendelték ki őket. A husz lógó csütörtökön is munkában volt.

Az első két napon sok dolga volt a tábori

szanitécnek. A szokatlan munkától vízhiány lépeződött a tenyerükön. Ha a hólyag kifakad, fájdalommal küszködött. Estig ebből is egy jódarab elkészült olyképpen, hogy harmadik napon reggel már a vízművek is kiküldték munkásait és elhelyezték a csöveket a sánc mélyén. Este hatig a munka befejeződött. Hangos füttyszó jelezte a munka végét és ezt hangos hip-hip-hurrával üdvözölte az egész társaság. Onisoru főhadnagy lelkes záróbeszédével fejeződött be a közmunkák első menete. Es az előképzős katonák ének- és zeneszó mellett indultak hazafelé. Leszereltek.

Fisch Zoltán

Hivatalos rendeletek május elsejéről

Az üzletek nyitva tartanak, de a munkásság megrendezheti zárt termekben az ünnepségeket. Lehet költözödni május elsején

Cluj, április 30. (Az Uj Kelet tud.) A vármegyei prefektúrához az alábbi belügyminiszteri rendelet érkezett:

"Miután az idén május elseje husvét előnapjára esik, ezt a napot zárt termekben, uccai tüntetések nélkül ünnepelhetik meg az összes szakszervezetekbe tömörült munkások és szociáldemokrata politikai szervek. A szokásos kerti, mezei vagy városi határbeli ünnepségek szigorúan tilosak. A belügyminisztérium megengedi fémbe készült háromszögletű, sárgaszínű jelvény viselését, amely napkeltét ábrázol és 1937. május 1. felirattal van ellátva."

A rendőrkészvétel közli, hogy május elsején az összes üzletek nyitvatartandók. A rendelet nem érinti sem az üzemetek, sem az irodákat. Clonta rendőrkészvétel közölte a kereskedőkkel, hogy a hatósági intézkedés következtében az üzletek nyitvatartása kötelező.

Ezzel szemben a szociáldemokrata párt közleménye szerint az összmunkásság május elsején, szombaton reggel kilenc órákor az építőmunkás Otthonban tartja meg szokásos május elsejei ünnepségeit. A szakszervezetek 28-án este ülést tartottak, amelyen a magán-tisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak helyzetét is tárgyalta. A szakszervezeti ülés azt is elhatározta, hogy a magánalkalmazottak is megtartják a május elsejei ünnepet és a kereskedelmi alkalmazottak annak ellenére sem dolgoznak, hogy az üzleteket nyitva tartják.

A munkakamara közlése szerint a magánalkalmazottak a május elseje helyett a jövő héten kapnak egy szünetnapot. Az ipari munkások, a borbélyok és a pékek kivételével nem dolgoznak. A borbélyok hétfőn délelőtt 12 óráig szintén dolgoznak, ennek ellenében kedd délután a borbélyüzletek zárva lesznek. A sütőipari és borbélymunkások a szombati

nap helyét a jövőhéten kapnak szünetnapot. Itt említjük meg, hogy a május elsejei költözödére vonatkozóan még semmiféle rendelet Clujra nem érkezett. A háztulajdonosok szövetsége a kérdésben állást foglalt és közleményt adott ki, melyben felhívja a lakókat, hogy május elsején költözzenek ki lakásaikból. A helyzet jelenleg az, hogy mindenki tetszése szerint költözhetik, miután a fuvarosok hajlandók költöztetni a lakókat, a szállítók munkaszünetére pedig reni rendeletet nem adtak ki.

Codreanu Cornel képkiallítása. Codreanu Cornel, az ismert nevű cluji festőművész közleleből kiállítást rendez a vármegyeháza üvegtermében. Ez alkalommal a több mint tíz év óta nem szereplő művész újabb alkotásait, tulnyomó részben olajfestményeket, fog bemutatni.

Tulságosan vérmes embereknél, kiváltkép akiknél az igen nagy nedvdusság mindenféle kellemetlen tünete, mint gyors elfáradás, elbágyadás, teltség érzete, gyakran jelentkezik, kitűnő hatással szokott járni, ha három héti naponta reggel, éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet isznak. Az orvosok ajánlják.

Sulyosan megbüntetik azokat az állami szállítókat, akik nem teljesítik szerződéses kötelezettségeiket. A közbizonyon védelméről szóló törvényben, mely a Monitorul Oficial 1937 március 31-én kelt 75. számában jelent meg, többrendbeli olyan büncselekményről van szó, melyek a köztisztviselőknek a közmunkák és közszállításokkal kapcsolatos olyan mulasztásaira vonatkoznak, amelyekből kifolyólag a közbizonyon kárt szenvedett. Ezen törvény 23. szakaszának 15. pontja szerint a törvény rendelkezései alá esnek és annak kivételes eljárása alkalmaztatik azon vállalkozókkal és szállítókkal szemben is, akik részben, vagy egészben, a közbizonyon kárára, nem tartották be, illetve nem teljesítették szerződéses kötelezettségeiket.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

S. Uloara. Nb. sorait jogtanácsosunknak adtuk át véleményezésre. Sziveskedjék türelemmel lenni, válaszolni fogunk.

kozva
 BA
 AG
 nzeti
 rvény
 táját
 árálat
 az a princi-
 itélet nélkül
 a büntetés
 minden bi-
 pari és keres-
 hető legsulyo-
 et és iparoso-
 egtől, hogy az
 ges árukat
 egy a bírság sok
 t meg.
 a multban is
 tionala azok-
 rek nem tettek
 ének, azt a
 nem adott ne-
 sére devizát.
 nek is be kel-
 ókra nincs je-
 k törvényes fő-
 at.
 t. cég alatt a
 ltru Sftinescu
 kereseti társa-
 részvényitőlével
 pania Genera-
 jufonó (kamm-
 k építkezési
 és a gépek
 az új kamm-
 év közepén
 metországgal a
 ilése végett. A
 kkal való két-
 e iránt kötött
 cial 1937 ápril-
 ent meg. Ezen
 s kereskedelmi
 elmek azon ál-
 nek területén a
 n. Ami pedig a
 t illeti, az adó
 nynek területén
 a azonban ezen
 ásánál volna le-
 amelyben ez a
 közgyűlése. A
 eskedő Tanács)
 lőtt 10 órákor
 a kereskedel-
 en a következő
 egalakulás. 2.
 adás és szám-
 ása; a választ-
 éntése. 4. 1937.
 5. Uj választ-
 tetleges indítvá-
 re alapított
 ntézet
 edők részére.
 Miklós Carel.
 Telefon.

SPORT

Megbüntették a telavivi Makkabi labdarugócsapatát, két játékosát örökre kizárták

Tel-Aviv, április 29. (Az Uj Kelet tud.) Az amerikai utja révén világhírt szerzett telavivi Makkabi labdarugócsapatát röviddel hazatérése után megbüntették, két játékosát pedig örökre törölték a Makkabi Szövetségből. A palesztinai Makkabi szövetséget a szigorú, de kellő intézkedésre az készítette, hogy a labdarugócsapat az Ares görög futballcsapattal behirdetett mérkőzésen botránnyosan viselkedett. A csapat tagjai nyilvánosságra hozták, hogy az egyesület vezetősége nem gondoskodik megfelelően megélhetésükről és erről nyomtatott röp-lapokat szórta szét a közönség körében.

Amennyire elszomorító, hogy Palesztina vezető sportegyesületében ez a botránny megtörténhetett, épp annyira dicséretes a Palesztinai Makkabi Szövetség példátadó büntetése, mely a jövőben valószínűleg el fogja venni a zsidó sportolók kedvét hasonló sport-szerűtlenségektől.

Kisorsolták a Román Kupa legközelebbi fordulóját

Bucuresti, április 29. (Az Uj Kelet tud.) A Román Kupa legközelebbi elődöntőinek mérkőzéseit a tegnapi este kisorsolták. A sorsolás a következő eredményeket hozta:

Bucurestiben Venus—Jiul.
Bucurestiben Juventus—Vulturii.
Timisoaran Ripensia—Universitatea.
Clujon Victoria—Rapid.

Tekintettel arra, hogy a Victoria—Rapid nemzetibajnoki mérkőzés a közeljövőben ugyancsak Clujon lesz, a két egyesület megbízottai tárgyalásokat kezdtek azzal a céllal, hogy a Victoria—Rapid Román Kupa mérkőzés Bucurestiben legyen. A Román Kupa legközelebbi fordulóját különben május 9-én lesz.

ROMANIA ÉS JUGOSZLAVIA NEM VESZNEK RÉSZT A LABDARUGÓVILÁGBAJNOKSÁGON? Bucurestiből jelentik: A jövő évi párizsi labdarugóvilágbajnokság selejtezőjében, mint ismeretes, Románia, és Jugoszlávia Egyiptommal kerültek egy csoportba azzal, hogy a három nemzet selejtezőjéből a győztes jut be a tizenhatos döntőbe. A rendezőség ezen tervét Románia és Jugoszlávia — mint azt már közöltük — sérelmesnek tartja. Aznapokban a két nemzet sportszervei közös beadványt intéztek a rendezőséghez, amelyben ki-jelentik, amennyiben nem változtatnak a jelenlegi terven, Románia és Jugoszlávia kényyszerre lennének a világbajnoki küzdelemből való visszavonulásra.

Svájc—Németország válogatott labdarugó-mérkőzés lesz vasárnap Zürichben. A mérkőzés barátságos jellegű.

A világ legjobban fizetett játékezője... Néhány évvel ezelőtt Jack Dempsey volt a legjobban fizetett profi ökölvívő. Jónéhány milliósként zsebreavágott a világbajnokságért folytatott küzdelem nyomán. De — a tengerentúlról érkező hírek szerint — még most is elég tekintélyes bevételt forrása az ökölvívás. Mint menedzser, rendező és mecsevezető működik most Dempsey ebben a küzdősportban. Az amerikai lapok szerint mecsevezetői bevétele az utóbbi időben 50.000 dollárra rugott. Ez is valami.

Felfüggesztett sportegyesületek. Bucurestiből jelentik: A szövetség pénzügyi bizottsága tegnapi ülésén esedékességeik ki nem fizetése miatt a következő sportegyesületeket felfüggesztette fel: FC Rapid, CAMT, Staruinta Oradea, Victoria Constanta, DUG.

A PRAGA—ORADEA válogatott mérkőzést a labdarugószövetség nem engedélyezi, így annak megtartására nincs lehetőség.

A magyarok ellen készülő jugoszláv válogatott tegnap Belgrádban a Bocskaival játszott edzőmérkőzést. A jugoszláv válogatott 9:1 arányban győzött.

Már alakul a párizsi labdarugótorna mezőnye. Párizsból jelentik: A párizsi világlábiállással kapcsolatban lebonyolításra kerülő „Bajnokok Tornája” rendezőségéhez eddig a következő csapatok nevezése érkezett be — párizsi jelentés szerint: Angliából: Chelsea. Ausztriából: Austria. Csehszlovákiából: Slavia. Olaszországból: Bologna. Németországból: Schalke. Franciaországból: Az O. Marseille mellett a Racing, vagy az O. Lille csapata is résztvesz. Franciaország tehát két

csapattal indulna. Magyarországot illetőleg a torna rendezősége tudomásul vette, hogy sem a Ferencváros, sem a Hungária nem vehet részt a tornán, hanem a magyar bajnokság 3. vagy 4. helyezettje, a Phöbus vagy az Ujpest fogja a magyar színeket képviselni. A torna sorsolása már a közeli napokban megtörténik.

A magyar nemzeti bajnokságban szombaton két mérkőzést játszanak: Hungária—Phöbus és Nemzeti—III. kerület.

A Haggibbor hírei. A cluji cionista ifjúsági szervezetek közötti ping-pongverseny második fordulóját kitűnő játékkal a Brith Trumpeldor csapata nyerte meg. Eredmények a következők: Csapatverseny: 1. Brith

Trumpeldor (Fisch Zoltán, Lax Dávid, Keszler S.). 2. Boné III. (Klein II, Fischer, Sióvits). 3. Boné I. (Keszler Imre, Klein I, Halpern III.) 4. Brith Trumpeldor II. 5. Miz-rachi. Egyéni: 1. Keszler Imre Boné, 2. Keszler S. Trumpeldor, 3. Kasztner Noar Hacioni és Lax D. Trumpeldor. Férfipáros: 1. Halpern—Keszler I. 2. Klein I—Kasztner, 3. Keszler I.—Lax Dávid. — A Haggibbor mezzei futóversenyét Simon Bubi nyerte 7.20 jó idővel, 2. Steiner S. (Dror), 3. Fruchter S. (Hanoar). A versenyt a sikerre való tekintettel a közeljövőben megismétlik. — A Haggibbor szabadtéri tornája május 6-án, csütörtökön kezdődik a városi sporttelepen. Torna hetenként kétszer lesz, kedden és csütörtökön minden reggel 6—8-ig

Lebontják a „Gambrinust”, ahol Caragiale vendéglője volt a kilencszázas években

A román irodalom két híres vendéglőse

Bucuresti, április 29. A bucaresti városrendészeti hivatal intézkedései alapján rövidesen megkezdik a Nemzeti színházzal szomszédos Gambrinus palota lebontását.

A Capsa után a Gambrinus-szal a romantikus Bucurestinek újabb emléke tűnik el a föld színéről.

Néhány évtizeddel ezelőtt a Gambrinusban gyűlt össze a dambolvitzapart Párizs bohémvilága. A vendéglős, akit az egyszerűség kedvéért kocsmárosnak hívtak Jon Luca Caragiale, az akkori idők legszelleme-sőbb embere volt. Jon Luca Caragiale a modern román színműirodalom megalapítója, a román társadalmi színművek és vígjátékok halhatatlan szerzője, a kilencszázas években még ingujra vetkőzve járt a Gambrinus asztalai között, a pincérekkel veszekedett, a konyhában csapott per-patvart...

Mindig jókedvű, minden sziporkázóan szellemes, mindig kegyetlenül őszinte. Asztaltól asztalhoz ült, mert senkinek sem akarta visszaautasítani a meghívását egy pohár bor, vagy egy korsó sör elfogyasztására.

Az ő vendéglője volt Bucurestiben a legmulatságosabb s egyúttal a legdivatosabb hely és a fiatal írók, színeszek meg intellektuelek egy gyűlése Caragiale köré, mint a legyek a méhez. S amikor Caragiale a legszerényebb bucaresti ember a száját kinyitotta, hogy egy epigramm rögtönözzen, vagy tréfát mondjon, a fiatalok, a kortársak tátott szájjal hallgatták...

A Gambrinusban emellett a legjobb gratár, ciulama, tuslama, mititei és cioba készült. Ha Caragiale jókedvében volt összetolták az asztalokat, az asztalfőn Caragiale foglalt helyet s körülötte Slavici, St. Iosif, Gh. Ranetti, Ranetti Roman és N. Ghica, a Nemzeti Színház igazgatója, néha Tache Ionescu... végtelenbe nyúló irodalmi vitát rögtönöztek. Tache Ionescu a politikumot igyekezett bevinni ezekbe a vitákba s ezért nem is nagyon óhajtották a társaságát.

Néha beállított hosszu szakállával, patriárkális külsejével Dobrogeanu Gherea, a nagy kritikus és szociológus, aki Caragiale-nak szaktársa volt a vendéglősségben. Dobrogeanu Gherea a ploesti vasuti resti bérője, az egész országban híres volt arról, hogy csak az ő ételei vetekednek minőségben a Caragialeival. S Bucurestiből gyakran rándultak le nagy társaságok rendszerint Caragialeval az élükön Ploesti-be egy jó ivópartira.

Mintahogy Caragiale sem tudott megélni irodalmi színműveiből, amelyeket a hivatalos kritika pornografikusoknak minősített, Dobrogeanu Gherea, Titu Maiorescu mellett a legnagyobb román kritikus és szociológus sem tudott a tollából megélni. S mintha összebeszéltek volna az egyik Ploestiben, a másik ugyanazon időben a bucaresti Gambrinusban nyitott vendéglőt.

Caragiale, sem Dobrogeanu-Gherea sem kerültek az Akadémia tagjai sorába...

Az Elveszett levél a Conu Leonida a reakció ellen és Egy viharos éjszaka szerző-

je vendéglőjében egy új Romániát építettek... A 907-es forradalom előharcosai itt írták meg Caragiale inspirációjára forradalmi röpcédulákat, pamfletjeiket és kiáltványait.

Caragiale vigjátékai a legkegyetlenebbül ostromozó szatírák képezték az akkori idők abszolutizmusával, a közigazgatás kihágásaival szemben.

Sem előtte, sem utána senki annyira őszinte kéréletlenséggel le nem leplezte az akkori politika hipokrizisét, a korrupciót, a politikai demagógiát és közbotránnyokat.

Caragiale darabjai csak később kerültek a Nemzeti Színház műsorára, amelyről nem is került le azóta. Mintha a mai idők legtekélyesebb karrikatúráját látnánk bennük... hisz semmi sem változott azóta, ha csak az emberek nem.

És érdekes, hogy a Gambrinus-étterem végig megőrizte azokat a tradíciókat, melyek Caragiale emlékeztetnek. Továbbra is a szabadelvű és progresszív írók találkozóhelye maradt...

A Pen-club itt tartotta meg összejöveteleit és bankettjeit, amelyeken Caragiale emléket méltatták... A progresszív írók akikre az akadémia rásütötte a pornográfia vádját, itt ültek össze, hogy megbeszéljék mitévők legyenek a reakcióval szemben... Rebreanu, Victor Eftimiu, Argezi, Lovinescu... és mindig Caragiale emlékéhez fordulnak tanácsért, aki mindannyiunknál forradalmibb volt s amikor a reakció tulságosan elharapózott, még a vendéglőjét is faképnél hagyta s Berlinbe emigrált...

A napokban itt ültek össze a modern költők és írók, hogy társaik bebörtönzése ellen tiltakozzanak. Valaki Caragiale epigrammaiból olvasott föl néhányat s ez több volt minden elégtételnél.

Most aztán csakis azok emberek jönnek lebontják a Gambrinust.

Caragiale már csak a sírból tiltakozhat... (—del)

Egyetemi tanárok által megállapítva biztos határu a **BIXADI-VIZ,** amely a gyomor-, bél-, epe-, hólyag- és gyomorégési fájdalmak ellen a legjobb, mert fogyasztása enyhén, biztosan és mindig kellemsen hat. Kapható mindenütt. 25 üveg vételnél a forrásnál is megrendelhető. Adm. Izvoiuul Bicsad, jud. Satmare.

Költözködők figyelmébe!
Csillárjait, rádióját legolcsóbban költöztetem át új lakásába. 1937. tip. rádiók és csillárok állandóan raktáron.
Hirsch Manoil
Regina Maria 49. Telefon: 15-45.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVEZET

HETI MŰSOR:

Május 2. vasárnap d. u. 3: A MOSOLY ORSZAGA. Úrmössy Magda és Gari Gyula fellépésével, olcsó helyárrakkal.)
d. u. 6: HULLÓ FALEVÉL. (A főszerepekben Úrmössy Magda, Stefanidesz III, Sántha Iona, Bázsa Éva, Jenei János, Csóka József, Fülöp Sándor, Csengeri Aladár, Tebán János. Rendez: Gróf László.)

este 9: MESEARUHAZ. (A főszerepekben Sándor Stefi, Stefanidesz III, Wojticzki Elvira, Bázsa Éva, Jenei János, Fülöp Sándor, Csóka József, Forgács Sándor, Deesy Jenő, Gari Gyula, Csengeri Aladár. Rendező: Gróf László.)

Május 3. hétfő d. u. 3: CSODAHAJÓ. (Olcsó helyárrakkal.)
d. u. 6: MESEARUHAZ.
este 9: HULLÓ FALEVÉL.

Május 4. kedd d. u. 5: HAZASSAG MUTYIBAN. (Jenei, Kóbor, Schreiber hatalmas sikerrel bemutatott új operettje, a Gróf László rendezésében. Főszereplők: Úrmössy Magda, Sándor Stefi, Stefanidesz III, Wojticzki Elvira, Bázsa Éva, Miklóssy Margit, Czopán Flóri, Beness Iona, Jenei János, Tompa Sándor, Fülöp Sándor, Csóka József, Tebán János.)
este 9: HAZASSAG MUTYIBAN. (Bucsu-előadás.)

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Vasárnaptól ünnepi műsor: Cigányok. A szovjet filmgyártás legértékesebb alkotása. Kiállítása, rendezése, témája és cselekménye felülmúlhatatlan. Korunk haladó szellemű, gondolkodó embereinek filmje. Műsoron kívül „Anghelsko”. Rendkívüli szovjetpótkép és új világhírűd.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtökön, pénteken és szombaton nincs előadás.
Vasárnaptól: 3 film — 3 csoda — 3 meglepetés: I. Modern idők. Charlie Chaplin film-remekje. II. Beon Bengali. Az expedíciós izgalmas király. III. A fekete Sambor. Színes Micky tojás. Helyárrak: 10 és 15 lej. Kezdet: 3, 6, 9 órákor.

—OXO—

MUNKAS MOZGÓ MŰSORA:

Vasárnap, hétfőn, kedden és szerdán 3, 6 és 9 órákor dupla műsor: I. Premier: Pat és Patachon mint zeneszerzők. II. A győztes. Izgalmas sportfilm. Fősz.: James Cagney és Pat O'Brien. III. Journal. Helyárrak: 10 és 12 lej.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legtöbb apróhirdetés 20 lej. Állástkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Eladó fűszerüzlet berendezés. alig használt, városi tüzletben is megfelel. Fischer, Huedin, Gen. Mosoiu 86.

Műhelynek alkalmas tágas emeleti helyiség Str. Regimentul 83. Inf: 8 szám alatt, kiadó:

איך ווכע אין שׂרױב פאסטען אונד אין אױך אלס בעל חַיִּיִּה קינדערלאַן. אדרעס צום רעדאַקציאָן אייקעלעט.

Nagyobb városban elsőrangú fogászati műterem tulajdonosa napi 50000 lej tiszta jövedelemmel, 49 éves, özvegy, 2 gyermek apja, nőül venne korához illő fogorvosnőt 500.000 lej hozománnyal. Bővebbet Mirea házasságközvetítő iroda Cluj, str. Maresal Foch 25.

Kereskedelmi végzettségű, etnikai román származású, könyvelésben, román, francia levelezésben, gépirásban jártas tisztviselő magyar és német nyelvismerettel olcsó díjazás mellett, állást keres. Megkereséseket a kiadó továbbít.

Vas és fűszersegédet keres vidéki engros detail szombattartó üzlet. Ajánlatok fizetést igénykkel Lövinger Lipót, Reteag.

HIREK

Henkel kisasszony...

Amszterdamban él egy híres orvostanár. Neve: dr. Oljenic. A szabad és demokratizált Hollandiába Galiciából került fel. Galiciában aggatták rá ezt az Oljenic nevet. Azelett talán Jiccháknak, vagy Slomonak hívták, mint az őseit. Oljenic ugyanis zsidó. És pedig abból a fajtából, amelyik ezért egyáltalában nem óhajt szégyenkezni. Oljenic dr. világhírű lett anélkül, hogy szűkebb körében megtagadta volna.

Azt mondják, egyike Nyugat-Európa egyik legkiválóbb agy-specialistáinak. Ezért is került hozzá Henkel kisasszony. Henkel kisasszonynak tekintélyes szülei vannak és amikor Németországban autószerencsétlenség érte, hónapokon keresztül súlyos ryvelgyulladásban feküdt. Nem tudták együgyűen otthon, az árja orvostudomány házájában. Csak az orvostudomány udta volna meggyógyítani, azt pedig, úgy látszik, az emberi jogokkal együtt, kiüldözték Németországból.

Ezért aztán Henkel kisasszonyt elszállították Amszterdámba, ahol a zsidó dr. Oljenic magánklinikáján feküdt. A kórház "gy melet aggodalmasan ült Henkel kisasszony édesapja. Előbb nem tudta senki, hogy kicsoda. Aztán olyan ember került a klinikára, aki képeslapokat szokott olvasni. Megállapította, hogy Henkel kisasszony édesapja igen hasonló a német magazinokban gyakran szereplő egyik diplomatához. Aztán kezdett is szülingözni a hír, hogy **his: Henkel édesapja maga von Ribbentrop, Hitler jobbkézze, az árjaparagrafusok egyik vezére és a Harmadik Birodalom londoni követe.**

Aztán kiderült az igazság. Ribbentrop kisasszonyt autószerencsétlenség érte. A londoni követ imádja lányát. Elhagyta a betegágyát és heteken át virrasztott betegágya mellett. A lányt nem tudták meggyógyítani. Végül mentőötleme támadt: el kell vinni a beteget Amszterdámba, dr. Oljenichez, a zsidóhoz. Ribbentroppnak véleménye kellett: vagy árjaparagrafus, vagy a lányának egészsége. Nem voltunk tanúi a nagy tusának, ami Ribbentropp lelkét marcangolta. De végül az emberi ész győzött. Ribbentropp leánya elkerült a zsidó Oljenic klinikájára.

Itthon a Stürmer iszonyu monstrumoknál ábrázolja a zsidó orvosokat, akik megérgezik az árja betegeket. A zsidó orvosok között vannak olyan sokan. Egyáltalában, a zsidó orvosok csak azért vannak a világon, hogy az árjakat elpusztítsák. Hogyan viheti akkor Ribbentropp a beteg lányát zsidóhoz?

Ribbentropp mentőötleme egyszerű volt. Az orvoson nem lehet már változtatni, a Stürmert sem lehet márról-holnapra visszacsinálni. Tagadni kell tehát. Le kell tagadni, hogy von Ribbentropp lányát zsidó menti meg az életnek. Ribbentropp kisasszony tehát felvette a Henkel kisasszony nevet és így fektet be a zsidó klinikára.

Az ötlet egyszerű. Ribbentropp követ kiírtotta az árjaparagrafust, viszont a lány megmaradt. És minden megy tovább, a régiiben.

Pláne, az elvi küzdelem... (—lay)

—OXO—

— Ismét engedélyezték a harmadik osztályú utasoknak az étkezőkocsi használatát. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága ismét engedélyezte, hogy a harmadik osztályú utasok minden reggel 9-ig, délben 13.30—14.30 között, 17.30—18.30 között és este 21—22 órák között belátogathassanak az étkező kocsikba.

— Előfizetőinket felkérjük, hogy címváltozásaikat közvetlenül kiadóhivatalunkkal közöljék, nehogy lapunk kézbesítése fennakadást szenvedjen. Telefon 861.

— Tóratekercest és megállít küldött ajánlókba a palesztinai zsidóság VI. György angol királynak. Jeruzsálemből jelentik: A Vaad Leumi, a palesztinai zsidó nemzet tanács tóratekercest és egy Eszter-megállítatott koronázási ajándékként VI. György angol királynak. Mindkét tekercest drága pergamentből készítették és a Bezalet által készített, művészi kiállítású „ruhával” díszítették fel a két tekercest. Az ajándékok Ben Cvi, a Vaad Leumi elnöke fogja átnyújtani aki tudvaleg el is utazott már Londonba.

UGYANAZ A SÉLYMES BŐR, UGYANAZ A HAMVAS ARCBŐR

ÉRZÉKENY ARCBŐR SZÁMÁRA 20.000 SPECIALISTA AJÁNLIJA AZ OLAJBŐGYŐ OLAJÁT

A gyerekek számára, akiknek annyira kényes a bőre, rendkívül finom szappanra van szükség, speciális szappanra, amely nem irritálja a bőrt és megóvja a pattanásoktól és vörösségtől. A Palmolive szappan a legalkalmasabb számukra, mert egyik alkotórésze az olajbogyó olaja.

Annál is inkább ajánlható ez a szappan olyan hölgyeknek, akik meg akarják óvni fiatalos üdességüket. A Palmolive szappan rendszeres használata reggel és este valóban a legcsodálatosabb szépitőnkura, amely a bőrt simává és bársonyosabbá teszi, az arcbőrnek pedig felülmúlhatatlan hamvasságot és tisztaságot kölcsönöz.

— Elítélték egy zsidó házaspárt a vágatási tilalom megszegéséért. Breslauból jelentik: Az „Oberschlesische Anzeiger” című ratibori lap közli, hogy a beutheni bíróság két zsidó házaspárt két hónapra ítelt el a rituális vágás tilalmának megszegése miatt. A vádlottak 1935 és 36-ban vágott állatok húsát küldték Breslauból és Landeshutba, jóllehet, tudomásuk volt arról, hogy a felsősziléziai autonóm területen csak a belső szükségletek kielégítésére engedélyezett a törvényi rituális vágás. Arra való tekintettel, hogy a húst csak közvetlen rokonoknak küldték, anélkül, hogy nyereségük lett volna belőle, enyhé büntetésként két hónapra ítélte a bíróság a házaspárt.

— Pop Valér helyettesíti Franasovici közlekedésügyi minisztert. Buurestiből jelentik: Franasovici közlekedésügyi minisztert távollétében Valer Pop fogja helyettesíteni.

— Betöltötték egy aradi katolikus kiadványt. Bucurestiből jelentik: A nemzeti nevelésügyi minisztérium betöltötte az aradi Vasárnap kiadásában megjelent „Katolikus Énekek” című kiadványt, amit a jelenlegi államrend ellen irányulónak tekintenek.

— A „Bucuresti hónap” programja az uraikodó előtt. Bucurestiből jelentik: A Tempo rámutat arra, hogy Donescu bucuresti főpolgármester az uraikodó elé terjesztette a Luna Bucurestilor-tervezetet. Külön csarnokban fog kiállítást rendezni a 71. megyeszékhely. A hónap keretében nyitják meg az I. C. Bratianu bulvardot is, amely a 8. Iunie-terig fog elhúzódni. A Nemzeti-parkban az ifjúság rendez repülő-kiállítást különböző motormélküli gépekből és modellekből.

— Az olasz lapok cáfolják az abessziniai újabb megtorlások híreit. Rómából jelentik: A Popolo d'Italia cikket közöl, melyben visszaütés a külföldi lapok azon állítását, melyek szerint Abessziniában még mindig a Graziani elleni merénylet megtorlása lenne folyamatban. A merénylet elkövetőit Mar-tin londoni abesszin követe elfogták, kivégezték, a résztvevőket megbüntették, vége tehát az ügynek. Kár hangulatot teremtani akkor, amikor az egész Etióp birodalom területén a legnagyobb rend uralkodik — írja a lap.

— Eljegyzés. Berkovits Babát Targu-Muresről eljegyezte Rosenfeld Dezső, a bistrital Discom tisztviselője.

„Azoknak készült ez a film, akik meghallják az új idők szavait és felfigyelnek azokra. Tehát korunk haladó szellemű, gondolkodó embereinek”. Vasárnap a

Royal slágermozgó ünnepi műsora

A szovjet filmgyártás legértékesebb alkotása.

Cigányok

Grandiózus, világsikerű szovjetfilm.

Műsoron kívül: 1. „Arhangelkoe”. Rendkívüli szovjet pöttyök. 2. A legújabb világhírű. Gondoskodjék idejében jegyeről!

Vasárnap és hétfőn délelőtt 11.20 órakor 7 és 12 lejért matiné. Teljesen új Micky Maus, vigjáték és zsmnal műsor.

— Lebontják Moszkva legrégibb kolostorát. Moszkvából jelentik: A lengyel lapok közlése szerint Moszkvában lebontásra kerül a város legrégibb és legművészebb építészeti remeke a Strazna kolostor, melynek helyén és anyagából modern állami épületet akarnak emelni.

— Még ebben az évben a magyar parlament elé terjesztik a titkos választójogi javaslatot. Budapestről jelentik: A képviselőház tegnapi ülésén Darányi miniszterelnök bejelentette egy interpellációra válaszolva, hogy még ebben a naptári évben beterjeszti a titkos választójogi javaslatot. A bejelentést nagy tapsal fogadták. Széll belügyminiszter viszont egy másik interpellációra adott válaszában nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a kormány mindig meg fogja akadályozni Magyarországon a veszedelmes szélsőséges megmozdulásokat.

— A Zsidó Világkongresszus köszönete a csehszlovák kormányának. Párizsból jelentik: A Zsidó Világkongresszus végrehajtóbizottsága határozati javaslat szövegét nyújtotta át Csehszlovákia párizsi követének, amelyet a bizottság legutóbbi ülésén szavaztak meg és amely így hangzik: „A Zsidó Világkongresszus végrehajtóbizottsága mely elégtétel-érzetének ad kifejezést a csehszlovákiai kormányának a ruszinszkói héber iskolák államosítására és a Zsidó Párt más követeléseinek teljesítéséről szóló, legutóbbi határozatai felett. A csehszlovák kormány ezen elhatározásával újabb bizonyította szabadelvű magatartását az ország kisebbségeinek kezelésében és újabb dokumentálását adta annak, hogy a kormány politikája a zsidó kisebbséggel szemben a teljes egyenjogúság elve és az alkotmány, valamint a nemzetközileg biztosított kisebbségi jogok lojális végrehajtása alapján áll”.

— Asszony kötelessége törődni azzal, hogy belműködése rendben legyen, amit pedig úgy érhet el, ha reggelenként éhgyomorral egy félpohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik, amely enyhén és kellemesen, pontosan és biztosan szabályozza az emésztés folyamatát. Az orvosok ajánlják.

— Dr. Ley különös esete Milánóban. A Daily Herald jelenti Milánóból: Dr. Ley, a német munkafront vezérének tiszteletére, aki Milánóban volt nemrég, Rossini „Mozes” című operáját adták elő a Scalában. A darabban arról van szó többek között, hogyan sajnargatta a zsidókat Fáraó, hogyan szabadította ki és vezette át a népet Mózes a Vöröstengeren. Dr. Ley számára azonban az volt a legkiválóbb, hogy látnia kellett, amint a hullámok kettéválnak, a zsidók keresztmennek, míg Fáraó és seregei a tengerbe fulladnak. A nácivezér kíséretében lévő Alföldi fasizta propagandauyi miniszter is együtt tapsolt a közönséggel a jelent után, úgy hogy dr. Ley számára sem tehetett egyebet, minthogy ő is tapsolt.

Pályázati hirdetés

Az oradeai nyugati szertartású izr. hitközség a néhai dr. Kecskeméti Lipót elhalálozása folytán megüresedett főrabbi állásra pályázatot hirdet. A pályázat feltételei: 1. A román nyelv tudása írásban és szóban. 2. Egyetemi nivóju rabbiseminariumi rabbi-képesítés. 3. Román állampolgárság. Külföldi állampolgár megválasztása csak a bucuresti rabbi vizsgáztató bizottság képesítő bizonyítványának birtokában és a kultuszminisztérium jóváhagyásával érvényes. 4. A megválasztott rabbi a hitoktatást is végzi a középiskolákban. 5. A község fenntartja a jogot, hogy a pályázók közül kiválassza a próbaszónoklatra meghívandókat. Csak a megválasztottnak költéséget téríti meg a község. 6. A megválasztásá egyelőre két évre szól ideiglenes jelleggel. 7. Fizetés előzetes megállapodás szerint. 8. Külföldi állampolgár megválasztása esetén, a működési és tartózkodási engedély megszerzése a megválasztott főrabbi kötelessége és az engedély megtagadása, vagy annak bármely okból megvonása miatt az hitközség sem erkölcsi, sem anyagi kötelezettséget nem vállal. 9. A pályázat határideje 1937 szeptember 1. A nyugati szertartású izr. hitközség előjárósága Oradea

UJ KELET Legújabb hírek

Nagyszabású diplomáciai tárgyalásokra ad alkalmat az angol király koronázásán összegyűlő államférfiak találkozója?

Eden beszámolója az alsóházban belgiumi utjáról

London, április 29. Az alsóház tegnapi ülésén számolt be Eden a parlamentnek brüsszeli utjáról, továbbá a közös angol-francia-belga semlegeségi jegyzéket olvas-ta fel, méltatva az eseményt és megokolva azt, aminek folytán az egész diplomáciai akció szükségessé vált. Az alsóház teljes egészében jóváhagyta a kormány intézke-dését, csupán Mander képviselő kérdezte meg, hogy Belgiumot ezek után kényszerítik-e a népszövetségi alapokmány 16-ik pontjának szakaszai az együttműködésre, mire Eden kijelentette, hogy a semleges-ségi paktum ezt a kötelezettséget nem érinti, egy további kérdés pedig azt felelte, hogy nincs szó egy belga-angol-francia vezérkari konferenciáról.

Nagy átalakulások előtt?

London, április 29. A Morning Post dip-lomáciai levelezőjének multnap beszámó-lója az elkövetkezendő heteket a politikai látogatások idejének és mivel a vizitek rendszeren megállapodásokat és megválto-zott helyzeteket teremtenek, a nagy átalakulások korszakának nevezi. A sort Göring és Eden nyitották meg, kik dolguk vége-zetten távoztak Brüsszel, illetve Rómából. Ciano tegnap reggel érkezett meg Tiraná-ba és Pierre Cot francia légügyi miniszter ugyanakkor tegnap este Londonba. Hétfőn egy osztrák államfő kíséretében az egész bécsi szövetségi vezérkar Budapestre megy ugyanakkor indul Rómába Blomberg mar-sall, hogy mint katona vizsgálja át azt az újabb együttműködési tervet, amit Musso-lini és Göring, megelőzőleg Mussolini és Schuschnigg diplomáciailag minden bizony-nyal aprólékosan kidolgoztak.

A kisantant parlamenti képviselőinek találkozója Belgrádban

Május hatodikán a kisantant parlamenti képviselői adnak egymásnak találkozót a

délszláv szkuptsinában és nincs kizárva, hogy ez alatt az idő alatt megtörténik a Mussolini-Hitler találkozó is. Ugyanakkor Frère, Van Zeeland megbízottja járja Eu-rópa fővárosait, hogy előkészítse a világ-gazdasági-konferenciát megelőző világgaz-dasági ankétot és sor kerül a második ál-lamfő: Viktor Emánuel olasz király és császár budapesti látogatására, ami ugyan-csak fontos külpolitikai tárgyalásokat je-lent Darányi, Ciano és Kánya között.

Az osztrák külügyi államtitkár Párizsban

Közben Sztodjadinovic megy Rómába, majd Ciano Athén és Ankarába, lord Ply-mouth az északi államok fővárosába és

Schmidt osztrák külügyi államtitkár Pá-rizsba.

A felsoroltaknak betetőzését végül minden nemzet számottevő politikusa, állam-férfije és vezetője találkozni fog London-ban, VI. György király koronázási ünne-péségén, melyet méltán nevezhetünk a világ-történelem legnagyobb találkozásának. Egy kis szerencsével, de nagy jóakarattal a ko-ronázási ünnep könnyen olyan atmoszférát teremthetne, írja a Morning Post, mely lehetővé tenné Roosevelt tervének, a világ béke konferenciának létrejöttét, annál is inkább, mert Lansbury missziója sikerrel járt és az a Németország ígerte meg rész-vételét, mely amióta Genfét otthagya, ed-dig külön utakon akart haladni.

A nemzeti parasztpárt ifju-ságának konfliktusa

Bucuresti, április 29. A nemzeti parasztpártban még mindig forr Ilarie Dobridor, párt fővárosi ifjusági vezetőjének ügye, aki vel kizárása után mintegy kétezer nemzeti parasztpárti ifju vállalt szolidaritást. Miha-lache állítólag szeretné megakadályozni a kérdés elfajulását és ezért tegnap hosszas tanácskozási dr. Lupuval, akivel együtt va-csorázott, majd a két politikus a késő éjjeli órákig együtt maradt.

Belgium nem lesz többé Európa harci mezeje

BRÜSSZEL, április 29. A kamara ma délutáni ülésén Spaak külügyminiszter fontos kijelentéseket tett Belgium külpo-litikájáról. Kijelentette, hogy Belgium évi századok óta Európa harci mezeje. A bel-ga nép feladata most, hogy betömje az összes inváziós utakat és olyan erős védő-eszközöket vonjon a harci mező köré, hogy a legmerészebbek is lemondjanak a Bel-giumba való behatolás gondolatáról. Belgium hű marad a Népszövetséghez. Franciaor-szág és Anglia feloldották Belgiumot a locarnói szerződésből reáharuló kötelezettségei alól, de a maguk részéről továbbra is fenntartották Belgium biztonságával kap-csolatos biztosításukat.

Hétfőn tárgyalják Simpson asszony válóperét

London, április 29. A válási bíróság előtt hétfőn kerül tárgyalásra Simpson asszony-nak férje elleni válókeresete, amelyben a végleges válás kimondását kéri.

Iparosok és kereskedők tömegmozgalma a csempészés ellen

Sighet, április 29. Megirtuk tegnapi szá-munkban, hogy a sighet-i cipész-mesterek tiltakozásukat jelentették be a Csehszlovákia-ból történt csempészés ellen. A cipészek tiltakozására a textil- és konfekciós zleték tulajdonosai is megmozdultak és köztették a hatóságokkal, hogy sztrájkba lépnek, ha az ár-csempészésnek nem veszik elejét. A cipészek között nagy felzudulást keltett, hogy megfigyelőket, akiket a Slatina felől Sighetre vezető országútra állítottak, alantás várt-közegek eltanácsolták. A kereskedők és ipa-rosok körében uralkodó hangulathoz itélve nem lehetetlen, hogy a csempészés elleni tiltakozás tömegmozgalommá fog kinőni Sigheten.

Tizenkét ország közvetli rádió az angol koronázást

London, április 29. Az angol király koronázási ünnepségeit 12 európai országban fogják rádió közvetíteni és pedig: Svédországban, Norvégiában, Dániában, Németországban, Hollandiában, Belgiumban, Franciaországban, Svájcban, Ausztriában, Csehszlovákiában, Jugoszláviában és Magyarországon. Ezen országok kiküldött rádióriporterei az illető nepek nyelvén számolnak be a koronázási ün-nepségekről.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 18. Telefonszám: 8-61.

SELECT MOZGÓ Vasárnapi kezdettel:

 (Képek egymás ellen) a szezon legizgalmasabb kémfilmje, főszerépekben:
Herbert Marshall, Gertrud Michael

Minden képzeletet felülmuló üldözés vette kezdetét Németországban a katolicizmus ellen
„Erkölcstelenséggel” vádolja a Völkischer Beobachter a katolikus klérust

BERLIN, április 29. (Rador.) A Havas jelenti, hogy a katolicizmus elleni üldözés élességében meghalad minden eddigi hasonlót. A nemzeti szocialista vezetők szándéka az, hogy bizonyos perek által nyomást gyakoroljon a Vatikánra. A megindult borzalmas üldözéssel kapcsolatban a náci-sajtó terjedelmes foglalkozik a néptörvényszék által tegnap Rossaint vikárius ügyében hozott ítélettel. Isme-retes, hogy a vikáriust és társait hazaárulás és a közérkölcshöz ütköző tevékenység miatt ítélték el. A Völkischer Beobachter ezzel kapcsolatban nem kevesebbet állít, mint azt, hogy többszáz szülő gyermekei bizonyos perverz ösztönű katolikus lelke-szeknek estek prédául. A katolikus klérus mint ezer tagja közérkölcshöz elleni vétségek miatt ül börtönben. Többszáz per fogja követni a tegnap befejezettet. Az Essener National Zeitung azzal fenyegetőzik, hogy néhány per lefolyását rádió át fogják közvetíteni, annak bizonyítása végett, hogy milyen az igazi képe a katolikus nevelőintézményeknek, amiket a pápai enciklika az eszmék hirdetőinek nevez.

BERLIN, április 29. (Rador.) Hitler kancellár ma reggel Burg Vogelsangba érkezett Hessley, Himler, Lutze és Rosenberg kíséretében. A nemzeti szocialista párt kerületi főnökei ma értekezletet tartanak a városban.

Hét kiütéses tifusz-eset Sigheten
Egy csavargó lány és egy házmester hattagu családjával a járványkórházban

Sighet, április 29. (Az Uj Kelet tud.) Ma délelőtt pánikszzerű megdöbbenést váltott ki Sighet lakosságából az a hír, hogy a járvány-kórházba hét kiütéses tifuszbeteg szállítás-tak be. Pop Maria 14 éves csavargó lány volt az első eset, majd beszállították a járvány-kórházba Panta George házmestert hattagu családjával, akiket Pop Maria fertőzött meg. Az azonnal beindított egészségügyi vizsgálat megállapította, hogy a betegség valószínűleg Cseh-Máramarosból terjedt át, ott ugyanis kiütéses tifuszjárvány dühög. Az egészség-ügyi hatóságoknak gondot okoz az a körülmény, hogy a 14 éves csavargó lány a beteg-ség jelentkezése előtt sok emberrel érintkezett, Cămpulung-Tisa és Vad községekben járt és még nem lehet tudni, nem fertőzött-e meg másokat is. Az egészségügyi közegek azonnal jelentést tettek a fölöttes hatóságok-nak az esetről. A községekbe hatósági orvo-sokat küldtek ki. Cămpulungban hastifusz-járvány is dühög.

Megszűnik a moszkva-berlini légiforgalom

Moszkva, április 29. Ma járt le a Szovjet-Oroszország és Németország közötti légiut kiaknázásával kapcsolatos egyezmény. Az orosz polgári aviatika vezetősége közölte a német Lufthansa társasággal, hogy nem találja opportunusnak új egyezmény megkötését. A moszkva-berlini légiuton tehát a for-galom megszűnik.

A cuzisták előrelörése Storojinet megyében

Bucuresti, április 29. Storojinet megye tizenhat községében választottak tegnap fanácusokat. A cuzisták 87, liberálisok 45, a nemzeti parasztpárt 22, a vaidisták 4 és a gheorghisták 3 mandátumot szereztek.

A fehér pontos átlátszó

Sheaffer's vacuum töltőtoll

egyetlen nyomásra tisztít és tölt. A Sheaffer's töltőtollnak megvan mindama előnye, amely-et egy korszerű töltőtolltól megkövetelhetünk, ezenfelül 100%-al több tintát szív fel, mint bármely más toll.

A fehérpontos Sheaffer toll-ért a gyár egész életre szóló garanciát vállal.

Kérjen minden papírüzletben csakis

Sheaffer's tollat

Kapható 600 lejtől 2500 lejig.

Ha nem kaphat valódi Sheaffer tollat a közeli könyv-kereskedésben, úgy forduljon a romániai vezérképviselőhöz:

A. Kaufman sí fiul Sighet

